

ทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว
และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ

๑๘ พ.ย. ๒๕๒๔

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตึกอมวัก ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๕๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริมาณพันธบัตรนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... พลตำรวจ ประธาน

..... กรรมการ

ประกาศขอบคุณ

ปัญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์
ลัดดาวัลย์ พรตวิสมุท และ อาจารย์ ดร.เสาวนีย์ เสนาสุ ที่ได้ให้คำปรึกษาและ
ตรวจแก้ไขจนปัญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ขอขอบคุณอาจารย์รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกี่ยวกับ
ข้อมูลมาตั้งแต่เริ่มต้น และให้คำปรึกษาตลอดมา

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนเอกชัย และโรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้แบบสอบถาม และอนุเคราะห์ช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน
รวมทั้งให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณโสมนัส ลิทธิศักดิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และขอขอบคุณหลาน ๆ ทุกคนที่ช่วยเหลือในการทำงานครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๒
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๕
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๕
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๕
	กำหนดลักษณะพิเศษเฉพาะ	๗
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของครูดี	๑๐
	การวิจัยในประเทศ	๑๒
	การวิจัยต่างประเทศ	๑๕
	การติดตามศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูตามสถานศึกษาในด้านการปฏิบัติ งาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านการปรับตัว	๑๗
	เพศ อายุ ประสบการณ์ กับ สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของครู	๒๐
	ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ	๒๑
๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๒๒
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๒
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๓
	การรวบรวมข้อมูล	๒๖
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๖

๔ ผลการค้นคว้า	๒๘
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	๒๘
ผลการค้นคว้า	๒๘
ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู	๒๘
ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู	๓๒
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู	๓๔
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิง จากวิทยาลัยครู	๓๖
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานมาก กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานน้อย	๓๘
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครู	๔๒
ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ	๔๕
๕ บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๔๗
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	๔๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๔๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘

๕ (ต่อ)

สรุปผลการค้นคว้า	๔๘
อภิปรายผล	๕๓
ข้อเสนอแนะ	๖๑
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	๖๑
บทขอ	๖๒
บรรณานุกรม	๖๔
ภาคผนวก	๖๗

บัญชีการวาง

การวางที่

หน้า

๑	การความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	๒๒
๒	ความกลึ่เห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ในด้าน สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ.....	๒๓
๓	ความกลึ่เห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู เกี่ยวกับ สมรรถภาพในการปฏิบัติงานทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งได้แก่สมรรถภาพด้าน การสอน สมรรถภาพด้านวิชาการและสมรรถภาพด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียน.....	๒๔
๔	ความกลึ่เห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้าน สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ.....	๒๕
๕	ความกลึ่เห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู เกี่ยวกับสมรรถภาพ ในการปฏิบัติงานทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งได้แก่สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพ ด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน.....	๓๐
๖	สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิต จากวิทยาลัยครู ซึ่งพิจารณาจากคะแนนรวมเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและ ผู้ร่วมงาน.....	๓๑
๗	สมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียน ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ซึ่งพิจารณาจากคะแนนรวม เฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน.....	๓๒
๘	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตชาย จากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู	

๘	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ๓ ด้าน คือสมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้าน การแนะแนวและปกครองชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตสายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู	๓๔
๑๐	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การปรับตัวระหว่างบัณฑิตสายจากวิทยาลัยครู กับ บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู	๓๕
๑๑	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตสายจากวิทยาลัย ครูกับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู	๓๕
๑๒	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิต จากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) และ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี) ..	๓๖
๑๓	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้าน วิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัย ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจาก วิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)	๓๗
๑๔	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)	๓๘
๑๕	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)	๓๘
๑๖	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตจาก วิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๒๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๖ - ๒๒ ปี)	๓๙

๑๓	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้าน วิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัย ครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี).....	๔๐
๑๔	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุ มาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)...	๔๑
๑๕	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ที่มีอายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี).....	๔๑
๒๐	ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานกับคะแนนการ ปรับตัว.....	๔๒
๒๑	ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานกับคะแนนความ รับผิดชอบ.....	๔๒
๒๒	ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการปรับตัวกับคะแนนความรับผิดชอบ.....	๔๓
๒๓	จำนวนโรงเรียน ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ที่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมา.....	๔๐
๒๔	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการสอน จำนวน ๑๔ ข้อ.....	๔๔
๒๕	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านวิชาการ จำนวน ๘ ข้อ.....	๔๕
๒๖	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน จำนวน ๘ ข้อ.....	๔๖
๒๗	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการปรับตัว จำนวน ๑๖ ข้อ.....	๔๗
๒๘	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรับผิดชอบ จำนวน ๒๖ ข้อ.....	๔๘

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่าการศึกษาทำให้คนในสังคมมีคุณภาพเหมาะสมตามความจำเป็นและความต้องการของชาติ ซึ่งจะมีผลส่งไปถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวม และในการจัดการศึกษานั้น เป็นที่ยอมรับกันว่า การจัดการประถมศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนและประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐพยายามจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นรากฐานให้บังเกิดผลในการเปลี่ยนแปลงฐานะของคนไ้มากโดยไม่จำกัดชั้นวรรณะ ก่อให้เกิดเอกภาพภายในชาติด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีความรู้ ความคิดและทัศนคติเป็นพิมพ์เดียวกัน (กบ สวัสดิ์พาณิชย์ ๒๕๑๙ : ๑๐) ดังนั้นการศึกษาในระดับประถมศึกษาจึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และพัฒนาการขั้นมูลฐานอันจะนำไปสู่การเรียนรู้และการปฏิบัติในระดับสูงขึ้นไป ผู้เรียนควรจะได้รับ การหล่อหลอมบุคลิกภาพ การปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมที่ดีงามตลอดจนฝึกการเผชิญและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการใช้วิธีการที่หลากหลายที่ช่วยด้วยเหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เติบโตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นกำลังสำคัญของชาติอย่างสมภาคภูมิ (นางพ ภาณีทวีไลธรรม ๒๕๒๐ : ๒)

ผลของการศึกษาค้นคว้าของหน่วยงานต่าง ๆ ในแง่ผลทางการศึกษาได้ชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของการประถมศึกษาว่ายังมีข้อที่ควรปรับปรุงอีกมาก เช่น ในการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น ทำให้ทราบความเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสาเหตุของการที่มิ้นักเรียนซ้ำชั้นเป็นจำนวนมากนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ หลายอย่างหลายประการ เช่น การขาดแคลนครูทั้งในค่านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาการขาดหรือผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน ความบกพร่องในการบริหาร นักเรียนล้นชั้น ตลอดจนการที่ครูขาดความกระตือรือร้น (กรมสามัญศึกษา และสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ๒๕๐๙ : ๔) และจากรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา ปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สี่มีความรู้ความสามารถในการอ่าน เขียน และทำเลขได้ในระดับที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มีร้อยละ ๒๗ ส่วนผู้ที่ยัง

ไม่ถึงขั้นมีความรู้เท่าชั้นประถมปีที่ ๔ มีถึงร้อยละ ๓๓ (กรมสามัญศึกษา ๒๕๑๒ : ๔) ส่วนสรุปผลความก้าวหน้าของพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๔ ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาในระดับประถมศึกษาชั้นได้ประสบกับปัญหาเรื่องความสูญเปล่าทางการศึกษาและประสิทธิภาพทางการศึกษาค่อนข้างมีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นและออกกลางคันเป็นจำนวนมาก (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๔ : ๓๐) ความบกพร่องต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้บริหารการศึกษาได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องตัวครูว่าเป็นผลที่มีจำนวนครูไม่เท่ากับจำนวนนักเรียน กระทบความกระตือรือร้น ขาดความชำนาญในการสอน และขาดการวัดผลที่ดี ความค้อยในมาตรฐานของครูประถมศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรจะเป็น เช่นนี้ย่อมทำให้มาตรฐานของการประถมศึกษาต้องค้อยในทุก ๆ ด้านตามไปด้วย

จึงนับได้ว่า "ครู" เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการศึกษาเป็นอย่างมาก ดังที่ บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ตันบุญเต็ก (บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ตันบุญเต็ก ๒๕๑๒ : ๓) ได้กล่าวว่า การให้การศึกษอบรมบุคคลในชาติให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือเป็นแนวทางที่จะทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป เพื่อประโยชน์ของตนเป็นเบื้องต้นและเพื่อประโยชน์ของสังคมหรือประเทศชาติต่อไปนั้น ขอมองอาศัยครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้ช่วยอบรมบ่มนิสัย ให้ความรู้ และเตรียมกุลบุตร กุลธิดา ซึ่งจะเจริญเติบโตไปเป็นพลเมืองดี เป็นกำลังทางเศรษฐกิจของบ้านเมืองต่อไป

รัฐบาลทุก ๆ สมัยตระหนักในความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ และถือเป็นนโยบายของรัฐที่จะต้องจัดการฝึกหัดครูและสนับสนุนการฝึกหัดครูเป็นพิเศษ (วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๗ : ๑๗) การผลิตครูในประเทศไทยในปัจจุบันจึงกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน คือ กรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับกรมการฝึกหัดครูนั้น เป็นสถาบันการผลิตครูของกระทรวงศึกษาธิการที่กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรก ก่อนสถาบันผลิตครูอื่น ๆ นับตั้งแต่สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ เป็นต้นมา มีหน่วยงานที่ผลิตครูในสังกัด ๒ ประเภทคือ วิทยาลัยครู ๓๖ แห่ง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ๔ แห่ง โดยที่วิทยาลัยครูทำหน้าที่ผลิตครู ๒ ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

(ป.กศ.สูง) ส่วนวิทยาลัยวิชาการศึกษาผลิตครูในระดับปริญญา ซึ่งต่อมาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้โอนหน่วยงานจากกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีฐานะและชื่อเสียงเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบัน การผลิตครูของกรมการฝึกหัดครูจึงดำเนินอยู่ในเฉพาะวิทยาลัยครูทั้ง ๑๖ แห่งเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กรมการฝึกหัดครูได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๑๔ ให้วิทยาลัยครูผลิตครูเพิ่มจากเดิมอีกระดับหนึ่ง ดังความในมาตรา ๕ ที่บัญญัติว่า "ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ และผลิตครูทั้งระดับปริญญาตรี" ดังนั้นวิทยาลัยครูจึงได้เริ่มผลิตครูในระดับปริญญาตรีขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยมีนโยบายในการผลิตครูไว้ว่า จะเลิกการผลิตครูในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และเลิกการผลิตครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ และในปี ๒๕๓๒ จะผลิตเฉพาะครูปริญญาอย่างเดียวเท่านั้น (กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๔ : ๔)

จุดมุ่งหมายในการผลิตครูปริญญาในวิทยาลัยครูนี้ ก็เพื่อให้ครูปริญญาจากวิทยาลัยครูออกไปสอนในระดับประถมศึกษาอย่างพอเพียง เป็นการยกคุณภาพของครูในโรงเรียนประถมศึกษาให้สูงขึ้น ครูที่สำเร็จปริญญาจากวิทยาลัยครูได้สำเร็จเป็นรุ่นแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๒ มีจำนวนประมาณ ๔๓๓๐ คน (กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๓ : ๔) ส่วนใหญ่ของผู้สำเร็จปริญญาจากวิทยาลัยครูถึงเวลานี้ ได้ออกไปปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาทุกระดับทั่วประเทศ และบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเหล่านี้มักได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลต่าง ๆ อยู่เนือง ๆ ทั้งทางหน้าหนังสือพิมพ์ วารสาร การอภิปรายและการประชุมทางวิชาการ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องการผลิตครูเกินความต้องการและค่อยในคุณภาพ ทำให้บางคนสงสัยว่า คุณภาพของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูนั้นจะมีคุณภาพสูงหรือต่ำประการใด หลักสูตรการฝึกหัดครูได้เตรียมบุคคลเพื่อออกไปแก้ปัญหาทางการศึกษาของชาตินั้นพร้อมแล้วหรือไม่ ปัญหาถึงกล่าวนั้นว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะงานผลิตครูเป็นงานที่ส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าและการอยู่รอดของชาติโดยตรง ลำพังการวิพากษ์วิจารณ์หรือการศึกษาแต่เพียงผิวเผินย่อมไม่อาจทำให้เกิดความกระจ่างและแก้ไขปัญหาลงไปได้ จำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจปัญหาเพื่อศึกษาวิจัยอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะได้เป็นทางนำไปสู่การตั้งความมุ่งหมายในการปรับปรุงหลักสูตรและการดำเนินการผลิตครูที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยศึกษาจากทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน เพราะเป็นบุคคลที่ทำงานใกล้ชิดกับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่ต้องการศึกษามากที่สุด การศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู เป็นแนวทางหนึ่งของการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้ได้ผลข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องต่าง ๆ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู เพราะการที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาโดยรอบคอบขึ้นในตัวนักเรียนนั้น ครูต้องใช้หลักวิธีมากมายในการถ่ายทอด กระตุ้น และแนะแนวทางเพื่อให้ นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ฉะนั้น บทบาทและหน้าที่ของครู ตลอดจนรายละเอียดในการปฏิบัติหน้าที่ของครู จึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาดังอย่างกว้างขวางหลายแง่มุม จึงจะได้อรรถประโยชน์เป็นแนวทางในการปรับปรุงสมรรถภาพของครูประถมศึกษาได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

๒. เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน อายุ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยนี้จะช่วยให้กรมการฝึกหัดครูได้ทราบถึงผลของการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะต่าง ๆ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู รวมทั้งทราบความคิดเห็นและความต้องการของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ซึ่งจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู จำนวน ๒๒ คน โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ และกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เฉพาะโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนผู้บังคับบัญชา ๑๒ คน และผู้ร่วมงาน ๓๐ คน

๒. ตัวแปรที่จะศึกษา แบ่งเป็น ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ ศึกษาระดับของสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

ตอนที่ ๒ เปรียบเทียบสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบต่อ ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และอายุ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- เพศ
- ประสบการณ์ในการทำงาน
- อายุ

ตัวแปรตาม ได้แก่

- สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
- การปรับตัว
- ความรับผิดชอบ

สมมติฐานในการวิจัย

๑. ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครู มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๒. ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครู มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๓. บัณฑิตจากวิทยาลัยครู มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๔. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีเพศต่างกัน มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบต่างกัน

๕. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบต่างกัน

๖. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุต่างกัน มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบต่างกัน

๗. สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัว และความรับผิดชอบ
คำนิยามศัพท์เฉพาะ

บัณฑิตจากวิทยาลัยครู

หมายถึงผู้สำเร็จปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยครู
ทุกแห่งของกรมการฝึกหัดครู ในปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒
และกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ผู้บังคับบัญชา

หมายถึงครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหมวด
วิชาในสถานศึกษาที่บัณฑิตจากวิทยาลัยครูปฏิบัติงานอยู่

ผู้ร่วมงาน

หมายถึงเพื่อนครูที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน
กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

โรงเรียนประถมศึกษา

หมายถึงโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรุงเทพมหานครในกรุงเทพมหานคร

สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน

หมายถึงสมรรถภาพของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูใน ๓ ด้าน
ต่อไปนี้

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของครูดี

การศึกษาในสมัยก่อนตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยังไม่มีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ราษฎรทั่วไปนิยมพาบุตรหลานที่เป็นชายไปฝากพระที่วัดเพื่อให้เอาเรียนหนังสือ พระก็รับหน้าที่เป็นครู โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เริ่มมีการศึกษาในระบบโรงเรียนขึ้น มีทั้งโรงเรียนหลวงและโรงเรียนราษฎร มีการเปลี่ยนในด้านการมีครูที่เป็นฆราวาสมาสอนแทนพระ และโรงเรียนก็เริ่มเปลี่ยนแปลงในด้านการต่าง ๆ อีกมาก เช่น จุดมุ่งหมายทางการศึกษาและหลักสูตรเปลี่ยนไป การกำหนดระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ทำให้ภาระหน้าที่ของครูเปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย เช่น ต้องมีการเตรียมการสอนและสอนให้ตรงตามตารางสอน การนำหลักฐานเกี่ยวกับการงานทางธุรการ และให้เป็นไปตามระเบียบ ตลอดจนงานในด้านการจัดชั้น การสุภาพบาลและการเงิน (กุรุสภา ๒๕๐๒ : ๖)

ครูผู้ซึ่งได้รับการยอมรับว่า เป็นครูดีสมกับเป็นตัวอย่างแก่ครูทั้งหลายจะปฏิบัติหน้าที่หลายอย่างด้วยความเอาใจใส่ หรือเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำให้งานการศึกษาพัฒนาขึ้นจนกว่าเจิม ส. ทิวรักษ์ (ส. ทิวรักษ์ ๒๕๑๓ : ๔๖ - ๔๘) ได้กล่าวถึงครูดีว่า จะต้องมีความรู้ มีขันติธรรม ความอดทน และมีพรหมวิหารอยู่ในตัวอย่างพร้อมบริบูรณ์ ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ ต้องเป็นมิตรกับศิษย์ ต้องเป็นพ่อเป็นแม่ และสมณะของศิษย์ด้วย การสอนก็ควรมีความรสชาติ มีความสนุกเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่ทำสงครามกับเด็ก

กอ สวัสดิ์พิศาณีย์ (กอ สวัสดิ์พิศาณีย์ ๒๕๑๓ : ๔๐) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีไว้หลายประการคือ ครูต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก ครูต้องมีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง ต้องจัดหลักสูตรและบทเรียนเป็น มีความเชี่ยวชาญในการสอนวิชาต่าง ๆ เอาใจใส่เด็กทั้งตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก และไม่ว่าบ้านเมืองจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แต่หน้าที่ในการปกครองนักเรียน หน้าที่ในการบริหารการศึกษาและหน้าที่ในการประสานงานก็ยังเป็นหน้าที่ของครูผู้นั้นเอง และครูก็ควรแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับวัย คือบทบาทของผู้รู้และผู้ชำนาญ บทบาทของผู้มีความประพฤติดี บทบาทของผู้มีน้ำใจ

บุญถิ่น อัตถากร (บุญถิ่น อัตถากร ๒๕๑๕ : ๔๔๓) ได้บรรยายเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีว่า ควรเป็นอย่างน้อย ๓ ประการคือ ครูควรเป็นผู้มีความรู้ คือมีความรู้ในเนื้อหาวิชา ซึ่งจะต้องสั่งสมเพิ่มพูนอยู่เสมอ มีปัญญา ครูควรเป็นผู้เปี่ยมด้วยคุณธรรมและวัชณธรรม มีสุคตินิยม คือครูควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในกลวิธีการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และวิธีทางแห่งปัญญา และอบรมชักนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงาม

สำหรับสาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี ๒๕๑๕ : ๑๔) ได้กำหนดสมรรถภาพในการเป็นครูไว้คือ สมรรถภาพในการเป็นครูและความมีน้ำใจ สมรรถภาพในการเป็นครูนั้นได้แก่สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอบรม แนะนำ และปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ สำหรับความมีน้ำใจนั้น ได้แก่มีน้ำใจที่จะมุ่งฝึกสอนอบรมศิษย์อย่างเต็มที่ มีน้ำใจที่จะบังคับและฝึกฝนตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ และมีน้ำใจที่จะวางตนให้สมเกียรติของครู

จอห์นสัน (Johnson . ๑๙๖๔ : ๓๓ - ๓๔) ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ของครูไว้ว่า ครูที่ดีจะต้องมีบทบาทและหน้าที่ต่อนักเรียนและต่อสังคมหลายประการ เช่น เป็นผู้แนะนำ เป็นที่ปรึกษา เป็นพลเมืองดีในสังคม เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน เป็นมิตรของเด็ก เป็นผู้วางจุดมุ่งหมาย เป็นผู้วัดผล และเป็นผู้ช่วยให้เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม

พูลเลิส และ ยัง (Pullias and Young . ๑๙๖๔ : ๑๑๒) มีความเห็นว่าครูที่ดีนั้นจะต้องทำหน้าที่ประจำให้เกิดความเรียบร้อย และมีวิธีการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการดังกล่าวอาจจะทำอย่างละเอียดละน้อยจนคนภายนอกไม่สังเกตเห็นได้ แต่ก็ทำให้เกิดความเป็นระเบียบ และให้ความมั่นใจแก่ครู และถ้าทำงานดังกล่าวไม่ดี ก็จะเป็นผลเสียแก่การเรียนการสอนได้ นอกจากนี้แล้ว เขาได้กล่าวถึงหน้าที่ประจำบางอย่างสำหรับครูทุกระดับที่จำเป็นต้องปฏิบัติในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานและเกิดผลดีแก่เด็ก

หน้าที่ประจำที่ครูทุกระดับจะต้องปฏิบัติมีดังนี้คือ

๑. ตรงต่อเวลาในการเข้าสอน เลิกสอน และการนัดหมายต่าง ๆ
๒. ทำสมุดประจำชั้น สมุดรายงาน ด้วยความระมัดระวังถูกต้อง และทันเวลา
๓. อาน ประเมินผล และส่งผลงานคืนให้นักเรียน
๔. บันทึกการมาเรียนของนักเรียน
๕. ทำตารางสอน
๖. กำหนดวันส่งงานของนักเรียน
๗. กำหนดกฎและแนวปฏิบัติในการทำกิจกรรมและการอภิปราย
๘. จัดเวลาพบหารือผู้ปกครอง
๙. จัดที่นั่งนักเรียน
๑๐. ทำความคุ้นเคยกับนักเรียน
๑๑. เตรียมอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
๑๒. ประชุมครู เป็นกรรมการต่าง ๆ

นอกจากนี้เขายังมีความเห็นว่า บรรยากาศในการเรียนขึ้นอยู่กับวิธีการที่ครูทำหน้าที่ประจำ เหล่านี้มีใช้อยู่ ถึงแม้ว่าจะทำอย่างละเอียดจะน้อยจนคนภายนอกไม่สังเกต แต่ก็ทำให้เกิด ความเป็นระเบียบและให้ความมั่นใจแก่ครู และถ้าทำงานดังกล่าวไม่ดีก็จะเป็นผลเสียแก่ การเรียนการสอนได้

๒. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของครูดี

๒.๑ การวิจัยในประเทศ

ล้อม ไรยสร (ล้อม ไรยสร ๒๕๑๐ : ๖๐) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีใน ทิศนะของนักเรียนมัธยม พบว่า ลักษณะของครูที่นักเรียนชอบมากที่สุด ได้แก่ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย พูดจาสุภาพอ่อนโยน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีคุณวุฒิสูง พูดจริงทำจริง ให้เสรีภาพในการออกความคิดเห็น รักและเมตตานักเรียน ใจดีสุ่มเยือกเย็น มีอารมณ์

แจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ เข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียนและทำโทษแต่พอควร ขยัน
ขันแข็งและอดทนช่วยเหลือนักเรียนได้ในคราวจำเป็น ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหา
ความรู้ มีความซื่อสัตย์ วางตัวได้เหมาะสม ส่วนลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุด
ได้แก่ ขอบคูลาและดองโหม สอนคลุมเครือ เข้าใจยาก ชอบใช้อารมณ์ ปรียาวาจาไม่สุภาพ
ชอบชมเชยกับและเลือกที่รักมักที่ชัง ไม่มีความรู้ที่จะสอน แต่งกายไม่สุภาพ ใช้สีจูดาด
ถือตัวมากเกินไป ชอบพูดถากถางเยาะเย้ย ไม่ตรงต่อเวลา เปิดเผยความลับของนักเรียน

ในปี พ.ศ. ๒๔๑๖ กรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู ๒๔๑๖ : ๔ - ๑๐)
ได้ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี โดยสร้างแบบสอบถามขึ้น ๑๓๐ ข้อ รวมเป็นคุณลักษณะ
หมวดใหญ่ ๆ ได้ ๔ ลักษณะคือ

๑. คุณลักษณะด้านการสอน เช่น มีความรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร มีการเตรียมการสอนและสามารถดำเนินการสอนตามที่
เตรียม มีความสามารถในการวัดผล สามารถคัดเลือกวิธีสอนได้เหมาะสม มีความสามารถ
ในการปกครองชั้นเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก สอนให้เด็กรู้จักคิด ฯลฯ

๒. คุณลักษณะด้านวิชาการ เช่น ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ การค้นคว้าใหม่หา
เทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ การติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา การสนใจฟังการ
อภิปราย และปาฐกถา ฯลฯ

๓. คุณลักษณะด้านสุขภาพกายและจิต เช่น การรู้จักพักผ่อน การเอาใจใส่ในการ
จัดสิ่งแวดล้อมให้สะอาด เอาใจใส่ในการป้องกันโรคติดต่อ มีอารมณ์ดี รู้จักผ่อนคลาย
อารมณ์ ไม่มีความกังวลใจ ฯลฯ

๔. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน บุคคลทั่วไป
เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ฯลฯ

๕. คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติ เช่น ความเที่ยงธรรม ความเมตตา
กรุณา ความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต การวางตนอย่างเหมาะสม

ความรับผิดชอบหน้าที่การงาน

๖. คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ เช่น ความร่าเริงแจ่มใส ความสุภาพอ่อนโยน ความขยันขันแข็ง รูปร่างหน้าตาดี แต่งกายเหมาะสม มีความคงแคล้วคล่องไว รู้จักควบคุมอารมณ์ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ฯลฯ

๗. คุณลักษณะด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง เช่น รู้จักการปกครองแบบประชาธิปไตย มีน้ำใจนักกีฬา รักความสันของนักเรียน เป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นตัวอย่างที่ดี รู้จักใช้ความกล้าหาญหรือจะลุยด้วยได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผล

๘. คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การยอมรับนับถือผู้อื่น การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น การใช้หลักเหตุผลในการแก้ปัญหา การรู้จักใช้สิทธิของตนตามกฎหมาย รู้จักรวมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีนิยม การรู้จักปรับปรุงฐานะให้ดีขึ้น การประหยัด ฯลฯ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ๒๕๑๘ : ๔-๕) ได้วิจัยลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยกำหนดคุณลักษณะของครูไว้ ๘ ด้านคือ ด้านความประพฤติ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านความสามารถในการสอน ด้านการปกครองนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการทำงานนอกเวลาและงานอดิเรก ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ๑๔ กลุ่ม โดยจำกัดขอบเขตอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และได้สรุปผลการวิจัยว่า สังคมปัจจุบันมองครูในทัศนะที่มีเหตุผลสอดคล้องกันกับกาลสมัยคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ครูไม่ว่าจะปฏิบัติตนเหนือคนในอาชีพอื่น และเห็นว่าครูชั้นประถมศึกษาไม่จำเป็นต้องมีปริญญา แต่ครูจะต้องมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน และหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งขอครูที่สอนให้เด็กเข้าใจและสนใจโดยใช้อุปกรณ์การสอนน้อย ๆ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเหลือแนะนำเมื่อเด็กทำงานไม่ทันหรือไม่ถูกส่วนการปกครองนักเรียนนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าความประพฤติที่สำคัญกว่า นอกจากนั้นแล้วครูจะต้องให้ความสนิทสนมกับเด็ก ให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ครูควรช่วย

เหลือร่วมมือปรับปรุงชุมชน ชีวบุคคลอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนร่วมให้คำปรึกษา และร่วมมือในการจัดการกิจกรรมของโรงเรียน สำหรับการมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจของครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การที่ครูจะทำงานพิเศษหรืองานอดิเรกที่สุจริต ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือประเภทที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย

๒.๒ การวิจัยต่างประเทศ

พีค (Peik , ๑๙๔๔ : ๓๓ - ๓๔) ได้รวบรวมลักษณะ ๑๐ ประการของครูที่ดี ส่วนมากได้แก่ ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ ความมั่นคงในอารมณ์ ความสามารถประจำตัวที่เด่น ความรู้ทางวิชาการศึกษา การตื่นตัวเสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ความเฉลียวฉลาดว่องไว การมีวิจรญาณและไตร่ตรองด้วยคามยุติธรรม ความเข้าใจในหลักการฝึกหัดให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี และการส่งเสริมให้นักเรียนนิยมในระบอบประชาธิปไตย ลานดีลส์ (Leeds . ๑๙๕๐ : ๖๔) ได้ศึกษาครู ๓๐๐ คน ในรัฐเซาท์แคโรไลนา เขาสรุปว่าครูที่เข้ากับเด็กได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความร่วมมือ เป็นมิตร ตรงไปตรงมา อารมณ์มั่นคง มีอารมณ์และความสนใจเอนเอียงไปในลักษณะของเพศชาย พอเข้าสังคมได้

เคลลี (Kelly . ๑๙๔๔ : ๖๓ - ๗๒) ได้ทำการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูใหม่ที่อาจารย์ใหญ่และผู้บริหารการศึกษาต้องการ โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันและโรงเรียนต่าง ๆ สรุปผลว่า ครูที่อยู่ในความต้องการนั้น จะต้องได้รับการอบรม มีประสบการณ์ มีคุณลักษณะต่าง ๆ ส่วนบุคคลดี และจะต้องมีความเป็นประชาธิปไตย สำหรับผลการวิจัยของคาร์คและเอสตราบรูก (K... and Estrabrook . ๑๙๕๖ : ๑๔ - ๒๓) ได้ทำการวิจัยโดยใช้วิธี Job Analysis ผลปรากฏว่าคุณลักษณะพื้นฐานของครูที่ดีมีอยู่ ๕ ด้านคือ ทางด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ทางด้านการเรียนการสอน ทางด้านศีลธรรมจรรยา ทางด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวและลักษณะท่าทาง เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนั้น ทั้งสองท่านมีความเห็นว่า ครูที่ดีต้องสนใจและพยายามที่จะเข้าใจปัญหาของนักเรียน ตอบปัญหาทุกปัญหา อย่าให้เรื่องส่วนตัวมาอิทธิพลกับเจตนคติที่มีต่อนักเรียน พยายามจัดเรื่องยุ่งยากและปัญหาต่าง ๆ

ได้พยายามควบคุมอารมณ์ตลอดเวลา

สติคแลนด์ (Stickland . ๑๙๖๓ : ๔๕๔๔ - ๔๕๔๕) ได้ใช้แบบสอบถามจำนวน ๘๕ ข้อ ให้ครูในรัฐกาโรไลนา เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความประพฤติของตนเอง ซึ่งจะมีทั้งในด้านดีและไม่ดี ได้ผลการค้นคว้าว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพของครูใน ด้านที่ดีคือ ให้ความร่วมมือกับครูใหญ่ ช่วยเหลือครูใหญ่ คิดคอร่วมมือกับผู้ปกครอง เป็นที่เชื่อถือ ของนักเรียน ช่วยเหลือโรงเรียนให้ก้าวหน้า สนใจงานของโรงเรียน ช่วยเหลือแนะนำ ด้านการศึกษา เกี่ยวกับเรื่องนี้ อีเบล (Ebel . ๑๙๖๖ : ๑๕ - ๒๕) ให้ทัศนะว่า งานของ ครูมี ๒ ลักษณะคือ ลักษณะทางความรู้ (Intellectual) และลักษณะทางมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) ซึ่งบิคเคิลส์ (Biddle . ๑๙๖๗ : ๓๔๖ - ๓๔๕) ได้เพิ่ม เติมว่า คุณลักษณะของครูที่ควรเน้นในการศึกษาค้นคว้าประการหนึ่งก็คือคุณลักษณะด้าน มารยาททาง แต่ส่วนมากการค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูนั้นมักจะเน้นอยู่ ๓ ประการคือ ประการแรก ทางด้านการกระทำของครู ซึ่งอาจสังเกตได้จากกิจกรรมต่าง ๆ ของครูโดยตรง คุณลักษณะ ประการที่สองได้แก่ การที่ครูสามารถควบคุมความประพฤติของตนไว้ได้ ส่วนคุณลักษณะ ประการที่สามได้แก่พฤติกรรมของครูในขณะที่สอนในห้องเรียน

ไรอันส์ (Ryans . ๑๙๗๐ : ๓๖๔ - ๓๘๐) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ครูโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยประการแรกว่า เพื่อวิเคราะห์แบบต่าง ๆ ของพฤติกรรม ของครู ทัศนคติ ความคิด สติปัญญา และคุณภาพทางอารมณ์ของครู ประการที่สองเพื่อดู ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของครู เพื่อใช้ในการทำนายคุณลักษณะที่สำคัญของครู และประการสุดท้ายเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของกลุ่มครูตามสถานภาพต่าง ๆ เช่น อายุ ประสบการณ์ เพศ ขนาดของโรงเรียน คุณลักษณะต่าง ๆ ที่พิจารณา เช่น สติปัญญา ความสามารถทางการสอน การสั่งสอน นิสัยการทำงาน ทัศนคติ ค่านิยม สัมพันธภาพกับนักเรียน ผลของการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของครูกลุ่มสูงอายุกับครูกลุ่มอายุต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ (ระดับ .๐๕) และพบว่า ครูหญิงมีคุณลักษณะครูสูงกว่าครูชาย

๓. การติดตามศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูตามสถานศึกษาในด้านการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านการปรับตัว

วินัย กลิ่นหอม (วินัย กลิ่นหอม ๒๕๑๓ : ๓๑ - ๓๔) ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๔ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษาภาคการศึกษา ๑๐ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จ ป.กศ. และครูใหญ่โรงเรียนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ปฏิบัติงานอยู่จำนวนอย่างละ ๒๕๐ คน ปรากฏผลในบางส่วนดังนี้

ก. ด้านความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษาวิชาสามัญ พบว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ การปฏิบัติงานในโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากในเรื่องความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม การใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ความสามารถในการใช้วิธีสอน การอบรมศิษย์ธรรมและวัฒนธรรม ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรู้และความสามารถอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ข. ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ซึ่งได้แก่ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน ความเอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ การมาร่วมประชุมครู ผลการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นในเรื่องความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ค. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งได้แก่การวางตัวในหมู่คณะและสังคม การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น การสร้างความนับถือจากประชาชน การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้ผลว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีสิ่งเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ดี

ง. มารยาทและการควบคุมอารมณ์ ผลปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

จ. ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ผลปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

สำหรับผลการวิจัยใน ๓ ประการหลังคือ มนุษยสัมพันธ์ มารยาทและการควบคุม
อารมณ์ ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ก็คือความสามารถในการปรับตัวนั่นเอง
จากการศึกษาของวินัย กลิ่นหอม พอสรุปได้ว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.มีสมรรถภาพในการ
ปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ดี

บุญชัย บุญวิรัตน์ (บุญชัย บุญวิรัตน์ ๒๕๑๓ : ๒๖ - ๒๘) ได้ศึกษาตามผลการปฏิบัติ
งานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา
๒๕๐๐ - ๒๕๑๕ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชา ๑๒๓ คน และผู้ร่วมงาน ๑๓๒ คน
ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีดังนี้คือ

- ก. ในด้านการปฏิบัติงานโดยทั่ว ๆ ไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี
- ข. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานอยู่ในเกณฑ์ดี
- ค. บุคลิกภาพอื่น ๆ เช่น มนุษยสัมพันธ์ การเป็นผู้นำที่ดี การร่วมมือและประสาน
งานกับบุคคลอื่น นิสัยใจคอและบุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับผลการวิจัยในประการหลังคือ มนุษยสัมพันธ์ การเป็นผู้นำที่ดี การร่วมมือและ
ประสานงานกันกับบุคคลอื่น ก็คือความสามารถในการปรับตัวนั่นเอง

จากการศึกษาของบุญชัย บุญวิรัตน์ อาจสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จ กศ.ม.มีสมรรถภาพ
ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนการปรับตัวในบางด้านอยู่ในเกณฑ์
ปานกลาง

เอกราช อุตระ (เอกราช อุตระ ๒๕๒๐ : ๒๔ - ๓๖) ได้ศึกษาตามผลการปฏิบัติงาน
ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๒ -
๒๕๑๘ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน และวิทยาลัยครูพระนคร ที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในวิทยาลัยครู โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชาจำนวน ๑๐๒ คน และผู้สำเร็จ
อุตสาหกรรมศิลป์จำนวน ๑๑๒ คน พบว่า

ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จอุตสาหกรรมศิลป์ ผลปรากฏว่า

ก. ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ในเรื่องความรู้ความสามารถในวิชาช่างอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาประเมินผลตัวเองในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ข. ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการทำงานของผู้สำเร็จวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ในเรื่องการสอนอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตัวเองในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ค. ในด้านผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะหลาย ๆ ประการ คือ

- ๑) ความขยันหมั่นเพียรและความเอาใจใส่ในการทำงาน
- ๒) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- ๓) ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
- ๔) ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
- ๕) ความกระตือรือร้นในงานที่ได้รับมอบหมาย
- ๖) ความสามารถในการลำดับขั้นตอนและระบบในการปฏิบัติงาน
- ๗) ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
- ๘) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๙) ความกตัญญูเริ่มสร้างสรรค์
- ๑๐) การอุทิศเวลาให้แก่งานช่าง
- ๑๑) ความอดทนในการทำงาน

คุณลักษณะ ๑๑ ประการในข้อ ค. นั้น ผลปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้ประเมินตนเองในเรื่องนี้

เนื่องจากคุณลักษณะในข้อ ค. นั้นก็คือ ลักษณะที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวนั่นเอง อาจสรุปได้ว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์มีความรับผิดชอบดี และการปรับตัวก็ดีด้วย

จากผลการศึกษาทั้งหมดข้างต้น ถึงแม้ผู้จบการศึกษาจะไม่ได้อัตติคุณจากวิทยาลัยครู เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา แต่ทั้งหมดก็มีอาชีพครูเหมือนกัน จึงทำให้ได้ แนวความคิดว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร จะมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ดี

๔. เพศ อายุ ประสบการณ์ กับ สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความ รับผิดชอบของครู

ชอวบ กีนาวงศ์ (ชอวบ กีนาวงศ์ ๒๕๑๔ : ๔๓ - ๔๔) ได้ศึกษาตามผลการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๔ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษาภาคการศึกษา ๑๑ โดยส่งแบบสอบถามไปที่ครูใหญ่จำนวน ๘๒๒ คน และผู้สำเร็จ ป.กศ. จำนวน ๘๒๒ คน ผลปรากฏว่า

๑. ในเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิง มีความสามารถในการควบคุมกิจกรรม และการอบรมแนะแนวการปกครองชั้น ได้ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถไม่แตกต่างกัน

๒. ในเรื่องความรับผิดชอบ ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความ รับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย

๓. ในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีมนุษยสัมพันธ์ ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

๔. บุคลิกภาพทางอาชีพครูและนิสัยบางประการ เช่น ความกระตือรือร้นทางอาชีพ การสำรวจและควบคุมอารมณ์ ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา เป็นต้น ครูใหญ่เห็นว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง

จากการศึกษาของ ชอวบ กีนาวงศ์ ข้างต้นพอจะเห็นแนวทางได้ว่า เพศมีส่วน เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบและการปรับตัว

ส่วนตัวแปรทางด้านอายุนั้น จากการศึกษาของ กีเซลลี (Ghiselli . ๑๙๕๕ : ๔๓๐) พบว่าองค์ประกอบอันหนึ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานคืออายุ กล่าวคือ ผู้ที่ปฏิบัติงานที่มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๔ ปี และระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี มีความพึงพอใจในการทำงานน้อยกว่ากลุ่มอายุน้อย ๆ เนื่องจากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมักเกี่ยวข้องกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในงาน และการปรับตัว ทำให้อาจสรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันเกี่ยวข้องกับหรือส่งผลต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการปรับตัวของครูด้วย

ส่วนประสบการณ์ในการทำงานนั้น น่าจะส่งผลเช่นเดียวกับตัวแปรทางด้านอายุ เพราะผู้ที่ปฏิบัติงานที่มีอายุมากหรือน้อยก็มักจะมีประสบการณ์มากหรือน้อยด้วยเช่นกัน

๕: ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

แม้น (Borgatta . ๑๙๖๔ : ๔๔๐) ได้ศึกษาพบว่าความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับการปรับตัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสโตกคิลล์ (Stogdill . ๑๙๖๔ : ๔๑ - ๑๓๓) พบว่าผู้นำสัมพันธ์กับความรับผิดชอบและการปรับตัวทางสังคม จากการศึกษาดังกล่าวนี้ ทำให้สรุปได้ว่าความเป็นผู้นำ การปรับตัว และความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กัน แต่เนื่องจากผู้นำมักจะเป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ทำให้อาจสรุปได้ว่า สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของครูมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษารั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยไม่อาจเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่ม (Random Sampling) ทั้งนี้เพราะมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น เศรษฐกิจ กำลังคน เวลา การคมนาคม ด้วยเหตุนี้ จึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจงใจเลือก (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกดังต่อไปนี้

๑.๑ กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒

๑.๒ สถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในกรุงเทพมหานคร

หลังจากตั้งเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ไปคัดรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ และกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่กรมการฝึกหัดครู ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๙๐ คน แต่ปรากฏว่ามีอยู่ ๘ คน ที่มิได้ทำหน้าที่สอน แต่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ มิได้ทำหน้าที่สอน ผู้วิจัยจึงคัดออกไป คงเหลือผู้สำเร็จการศึกษาที่จะทำการวิจัยจำนวน ๘๒ คน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้สำเร็จการศึกษาดังนี้คือ

๑. เพศ ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูจำนวน ๘๒ คน แบ่งเป็น

- เพศชาย ๒๑ คน
- เพศหญิง ๔๑ คน

๒. อายุ ผู้สำเร็จการศึกษามีอายุตั้งแต่ ๒๒ ปี ถึง ๔๕ ปี ผู้วิจัยได้แบ่งศึกษาออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้คือ

- อายุน้อย คือผู้มีอายุตั้งแต่ ๒๒ - ๒๖ ปี จำนวน ๑๔ คน
- อายุมาก คือผู้มีอายุตั้งแต่ ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๒๒ คน

๓. ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่เวลา ๑ ปี จนถึงเวลา ๒๒ ปี ได้แบ่งศึกษาเป็น ๒ กลุ่มคือ

- กลุ่มผู้มีประสบการณ์น้อย คือผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๑ - ๕ ปี

มีจำนวนทั้งหมด ๒๑ คน

- กลุ่มผู้มีประสบการณ์มาก คือผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๑๕ - ๒๒ ปี

มีจำนวนทั้งหมด ๑๗ คน

๒. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษากครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามวัดสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๔ ข้อ

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดแนวของ มาดพ ภาณุทวีไศธรรม (๒๕๒๐) โดยวัดสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ๓ ด้านคือ

- ด้านการสอน จำนวน ๑๗ ข้อ

- ด้านวิชาการ จำนวน ๑๒ ข้อ

- ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามวัดการปรับตัว จำนวน ๒๕ ข้อ แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวแบบสอบถามของการปรับตัวจากหลาย ๆ ท่าน เช่น แบบสอบถามของสุนันท์ สลโกสุม (๒๕๑๖) แบบสอบถามของสมาน กำเนิด (๒๕๒๐) และแบบสอบถามของ มาดพ ภาณุทวีไศธรรม (๒๕๒๐)

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ จำนวน ๒๔ ข้อ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแบบสอบถามของ วรดิ วัชรธรรม (๒๕๑๕)

๒.๑ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า มีทั้งหมด ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

๒.๒ เกณฑ์ในการให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวก ให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑

เมื่อการชั่ง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อความทางลบ ให้คะแนน ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ เมื่อการชั่ง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ได้ใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best .๑๙๕๔ : ๑๔๒) กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้เพื่อสะดวกในการแปลความหมายดังต่อไปนี้

๑.๐๐ - ๑.๔๔	น้อยที่สุด
๑.๕๐ - ๒.๔๔	น้อย
๒.๕๐ - ๓.๔๔	ปานกลาง
๓.๕๐ - ๔.๔๔	มาก
๔.๕๐ - ๕.๐๐	มากที่สุด

สำหรับการศึกษาคำนี้จะมีผลดังนี้

ช่วงคะแนน	๑.๐๐ - ๒.๔๔	เป็น เกณฑ์ต่ำ
ช่วงคะแนน	๒.๕๐ - ๓.๔๔	เป็น เกณฑ์ปานกลาง
ช่วงคะแนน	๓.๕๐ - ๕.๐๐	เป็น เกณฑ์สูง

๒.๓ การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบรายการในแบบสอบถามว่าเป็นข้อความที่ไปถึงสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของครูที่สอนในระดับประถมศึกษาหรือไม่ ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ ใน ๓ ท่าน มีความเห็นตรงกัน ถือว่าข้อความนั้น ๆ ใช้ได้

๒.๔ การทดลองใช้แบบสอบถาม หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๓ คน โดยมีได้เจาะจงว่าจะต้องเป็นบัณฑิตจากวิทยาลัยครูหรือไม่ โดยใช้ผู้ประเมิน ๒ พวก คือผู้บังคับบัญชาจำนวน ๔๒ คน และผู้ร่วมงานจำนวน ๒๑ คน ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน ๓๐๐ ชุด มาเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นต่อไป

๒.๕ การหาค่าอำนาจจำแนก โดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน จัดเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ แล้วตัดเอา ๓๓% สูง และ ๓๓% ต่ำ ได้กลุ่มละ ๑๔ คน นำมาหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สถิติค่า t (t -test) ที่ละข้อ และเลือกเอาข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง ๆ ไว้ โดยผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า จะเลือกข้อความที่ค่า t มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๕ ได้ข้อคำถามในแต่ละตอนดังนี้

- ตอนที่ ๑ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๐ ข้อ แยกเป็น
- ด้านการสอน จำนวน ๑๔ ข้อ
 - ด้านวิชาการ จำนวน ๑๒ ข้อ
 - ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ ๒ การปรับตัว จำนวน ๑๖ ข้อ

ตอนที่ ๓ ความรับผิดชอบ จำนวน ๒๒ ข้อ

(ค่าอำนาจจำแนกแต่ละตอน รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

๒.๖ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หลังจากหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแล้ว นำแบบสอบถามแต่ละตอนมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร ครอนบาค (Cronbach. ๑๙๗๐ : ๓๓๔) รายละเอียดของสูตรปรากฏอยู่ในภาคผนวก ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามตาราง ๑ ดังนี้

ตาราง ๑ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามด้านต่าง ๆ	ค่าความเชื่อมั่นจากการตอบ ของผู้บังคับบัญชา	ค่าความเชื่อมั่นจาก การตอบของผู้ร่วมงาน
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	๐.๘๕๘๒	๐.๘๗๖๕
การปรับตัว	๐.๘๐๕๖	๐.๘๓๐๒
ความรับผิดชอบ	๐.๘๐๘๗	๐.๘๔๔๓

๔. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน ๔๓๔ ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาจำนวน ๑๒๔ ฉบับ และเพื่อนร่วมงาน ๓๑๐ ฉบับ การดำเนินการรวมนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีไปส่งและไปรับด้วยตนเองทุกแห่ง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกแห่ง (รายละเอียดของแบบสอบถาม ปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

๕. การตรวจให้คะแนน คะแนนในแบบสอบถามของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูแต่ละคนได้จากการประเมินของผู้บังคับบัญชา ๒ คน และเพื่อนร่วมงาน ๕ คน รวมทั้งหมด ๗ คน ดังนั้นหลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๕.๑ รวบรวมคำตอบของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานให้อยู่ในชุดเดียวกัน ชุดหนึ่ง ๆ จะมีแบบสอบถามอยู่ ๗ ฉบับ ซึ่งประเมินบัณฑิตจากวิทยาลัยครูคนเดียวกัน

๕.๒ ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละตอน ซึ่งผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินหากาเฉลี่ยโดยเอา ๒ หาร ในแต่ละตอนของแต่ละชุดของแบบสอบถาม เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๑

๕.๓ ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละตอน ซึ่งผู้ร่วมงานเป็นผู้ประเมิน หากาเฉลี่ยโดยเอา ๕ หาร ในแต่ละตอนของแต่ละชุดของแบบสอบถาม เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๒

๕.๔ นำคะแนนของแบบสอบถามในแต่ละตอนของแต่ละชุดของแบบสอบถาม ซึ่งประเมินโดยผู้บังคับบัญชา ๒ คน และเพื่อนร่วมงาน ๕ คน มารวมกัน หากาเฉลี่ยโดยเอา ๗ หาร เพื่อนำคะแนนไปใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ ๓, ๔, ๕, ๖, ๗ ตามลำดับ

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่า t (t-test)

๒. วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach)

๓. ศึกษาความเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านการสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถาม ($\bar{X}$)

๔. ศึกษาความเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านการสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถาม ($\bar{X}$)

๕. ศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถาม ($\bar{X}$) ของผู้ประเมินทั้ง ๓ คน คือผู้บังคับบัญชา ๒ คน และผู้ร่วมงาน ๑ คน

๖. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในด้านการสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยใช้สถิติค่า t (t -test)

๗. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในด้านการสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีเพศต่างกัน โดยใช้สถิติค่า t (t -test)

๘. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในด้านการสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุต่างกัน โดยใช้สถิติค่า t (t -test)

๙. หากความสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสะดวกและการสื่อความหมายให้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนน
s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการกระจายของค่า ที่ (t - distribution)
.	แทน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
...	แทน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์และแปลผลในการวิจัยครั้งนี้ จะแยกเสนอตามสมมติฐานดังนี้

๑. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
๒. ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
๓. สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู
๔. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ระหว่าง

บัณฑิตจากวิทยาลัยครูกับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

๕. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

๖. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากกับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย

๗. หากหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

๑. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในตำแหน่งสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ได้ผลตามตาราง ๒ ดังนี้

ตาราง ๒ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ในด้านสมรรถภาพ
ในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านต่าง ๆ	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของ แบบสอบถาม	ระดับคะแนน เฉลี่ยรายข้อ
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	๖๒	๖๔๘๑	๑๐๔.๕๓๒๒	๓๐	๓.๔๘๔๔
การปรับตัว	๖๒	๓๖๐๑	๕๘.๐๘๐๖	๑๖	๓.๖๓๐๐
ความรับผิดชอบ	๖๒	๔๘๕๘.๕	๗๘.๔๘๑๘	๒๒	๓.๖๓๕๘

การระดับคะแนน : ๑.๐๐ - ๒.๔๘ ช่วง เกณฑ์ต่ำ
๒.๕๐ - ๓.๔๘ ช่วง เกณฑ์ปานกลาง
๓.๕๐ - ๕.๐๐ ช่วง เกณฑ์สูง

จากตาราง ๒ ระดับคะแนนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยเฉลี่ยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ ๓.๔๘๔๔ ๓.๖๓๐๐ และ ๓.๖๓๕๘ ตามลำดับ แสดงว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๑ แต่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีการปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๑

เนื่องจากสมรรถภาพในการปฏิบัติงานนั้นประกอบด้วยสมรรถภาพใน ๓ ด้านย่อย ๆ คือ สมรรถภาพในด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ และสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน เพื่อจะทราบถึงความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูใน ๓ ด้านย่อย ๆ

๓ ด้านของสมรรถภาพในการปฏิบัติงานดังกล่าว จึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลตามตาราง ๓

ตาราง ๓ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งได้แก่สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการและสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชามีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูใน ๓ ด้านของสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของแบบสอบถาม	ระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อ
สมรรถภาพด้านการสอน	๒๒	๒๙๙๔	๔๘.๒๙๐๓	๑๔	๓.๔๔๙๓
สมรรถภาพด้านวิชาการ	๒๒	๑๖๙๑	๒๙.๙๕๖๑	๘	๓.๓๖๘๙
สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน	๒๒	๑๙๙๖.๕	๒๘.๕๘๘๙	๘	๓.๕๓๓๕

การระดับคะแนน : ๑.๐๐ - ๒.๔๙ ช่วงเกณฑ์ต่ำ, ๒.๕๐ - ๓.๔๙ ช่วงเกณฑ์ปานกลาง
๓.๕๐ - ๕.๐๐ ช่วงเกณฑ์สูง

จากตาราง ๓ ระดับคะแนนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ ๓.๔๔๙๓, ๓.๓๖๘๙ และ ๓.๕๓๓๕ ตามลำดับ แสดงว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพด้านการสอนและสมรรถภาพด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

๒. ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ได้ผลตามตาราง ๔ ดังนี้

ตาราง ๔ ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านต่าง ๆ	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของแบบสอบถาม	ระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อ
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	๖๒	๖๓๔๓	๑๐๒.๓๐๖๔	๓๐	๓.๔๑๐๒
การปรับตัว	๖๒	๓๕๓๒.๔	๕๗.๖๑๕๓	๑๖	๓.๖๐๑๒
ความรับผิดชอบ	๖๒	๔๘๕๓	๗๘.๒๗๔๑	๒๒	๓.๕๕๓๔

การระดับคะแนน : ๑.๐๐ - ๒.๔๔

ช่วง เกณฑ์ต่ำ

๒.๕๐ - ๓.๔๔

ช่วง เกณฑ์ปานกลาง

๓.๕๐ - ๕.๐๐

ช่วง เกณฑ์สูง

จากตาราง ๔ ระดับคะแนนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ มีค่าเท่ากับ ๓.๔๑๐๒, ๓.๖๐๑๒ และ ๓.๕๕๓๔ ตามลำดับ แสดงว่าผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒ แต่มีความเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีการปรับตัวและความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒ ที่ตั้งไว้

สำหรับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพ ๓ ด้านย่อย ๆ คือ สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ได้นำมาวิเคราะห์รายละเอียดเพิ่มเติม ปรากฏผลตามตาราง ๕ ดังนี้

ตาราง ๕ ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งได้แก่สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูใน ๓ ด้านของสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของแบบทดสอบ	ระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อ
สมรรถภาพด้านการสอน	๒๒	๒๔๔๐.๖	๔๔.๐๗๓	๓๐	๓.๔๓๓๘
สมรรถภาพด้านวิชาการ	๒๒	๑๖๖๔.๖	๒๖.๘๔๓๓	๑๖	๓.๓๕๖๐
สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน	๒๒	๑๓๗๖.๖	๒๔.๐๓๐๖	๑๒	๓.๕๐๑๒

จากตาราง ๕ ระดับคะแนนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ ๓.๔๓๓๘, ๓.๓๕๖๐ และ ๓.๕๐๑๒ ตามลำดับ แสดงว่าผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนและสมรรถภาพด้านวิชาการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

๓. สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยพิจารณาจากคะแนนรวมเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้ผลตามตาราง ๖ ดังนี้

ตาราง ๖ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ซึ่งพิจารณาจากคะแนนรวมเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

ลักษณะของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านต่าง ๆ	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของแบบสอบถาม	ระดับคะแนนเฉลี่ย
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	๒๒	๒๓๙๙.๘๘	๑๐๙.๑๙๑๘	๓๐	๓.๕๓๙๖
การปรับตัว	๒๒	๓๕๖๙.๙๕	๕๙.๕๔๕๓	๑๖	๓.๕๙๖๕
ความรับผิดชอบ	๒๒	๔๘๙๐.๔	๙๘.๕๕๔๘	๒๒	๓.๕๙๐๖

การระดับคะแนน : ๑.๐๐ - ๒.๔๘ ช่วงเกณฑ์ต่ำ
 ๒.๕๐ - ๓.๔๘ ช่วงเกณฑ์ปานกลาง
 ๓.๕๐ - ๕.๐๐ ช่วงเกณฑ์สูง

จากตาราง ๖ ระดับคะแนนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ มีค่าเท่ากับ ๓.๕๓๙๖, ๓.๕๙๖๕ และ ๓.๕๙๐๖ ตามลำดับ แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๓ ที่ตั้งไว้ แต่มีการปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๓

สำหรับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพ ๓ ด้านย่อย ๆ คือ สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ได้วิเคราะห์หารายละเอียดเพิ่มเติม ปรากฏผลตามตาราง ๘ ดังนี้

ตาราง ๘ สมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ซึ่งพิจารณาจากคะแนนรวมเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

ลักษณะของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ใน ๓ ด้านของสมรรถภาพในการ ปฏิบัติงาน	N	$\sum x$	$\bar{x}$	จำนวนข้อของ แบบสอบถาม	ระดับคะแนน เฉลี่ยรายข้อ
สมรรถภาพด้านการสอน	๖๒	๒๙๔๙.๙	๔๘.๑๘๘๙	๑๕	๓.๔๔๒๐
สมรรถภาพด้านวิชาการ	๖๒	๑๖๖๖.๔	๒๖.๘๙๗๔	๘	๓.๓๕๙๖
สมรรถภาพด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียน	๖๒	๑๗๔๗.๓๘	๒๘.๑๕๗๖	๘	๓.๕๒๖๙

การระดับคะแนน : ๑.๐๐ - ๒.๔๙ ช่วง เกณฑ์ต่ำ
๒.๕๐ - ๓.๔๙ ช่วง เกณฑ์ปานกลาง
๓.๕๐ - ๕.๐๐ ช่วง เกณฑ์สูง

จากตาราง ๘ ระดับคะแนนในการปฏิบัติงานของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน มีค่าเท่ากับ ๓.๔๔๒๐, ๓.๓๕๙๖ และ ๓.๕๒๖๙ ตามลำดับ แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน และด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน อยู่ในเกณฑ์สูง

๔. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
ระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และ
ความรับผิดชอบ ระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้ผลตาม
ตาราง ๘, ๙, ๑๐, ๑๑ ดังนี้

ตาราง ๘ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตชายจาก
วิทยาลัยครูกับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
ชาย	๒๑	๘๕.๘๑๘๐	๒๙.๒๙๕๐	๕.๔๑๒๓	๒.๓๙๐๐ *
หญิง	๔๑	๑๐๔.๘๖๙๓	๙๖.๒๐๓๐	๘.๙๖๔๔	

$$* P < .05$$

จากการวาง ๘ แสดงว่าบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการ
ปฏิบัติงานมากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมติฐานข้อที่ ๔

เนื่องจากสมรรถภาพในการปฏิบัติงานประกอบไปด้วยสมรรถภาพย่อย ๆ ๓ ด้าน
คือสมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครอง
ชั้นเรียน เพื่อให้ผลการศึกษาวิจัยลึกซึ้งยิ่งขึ้น จึงได้วิเคราะห์เพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติม
ปรากฏผลตามตาราง ๙ ดังนี้

ตาราง ๔ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ๓ ด้านคือ

สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครอง
ชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูกับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

สมรรถภาพในการ ปฏิบัติงาน ๓ ด้าน	เพศ	N	$\bar{X}$	s^2	s	t
สมรรถภาพด้านการสอน	ชาย	๒๑	๔๖.๕๑๖๑	๓.๔๔๕๐	๒.๘๒๓๓	๒.๔๐๖๒*
	หญิง	๔๑	๔๔.๐๔๕๓	๑๔.๐๑๘๔	๔.๓๖๑๐	
สมรรถภาพด้านวิชาการ	ชาย	๒๑	๒๖.๑๒๒๓	๒.๓๑๐๐	๑.๕๑๘๔	๒.๒๓๘๑*
	หญิง	๔๑	๒๓.๒๖๔๑	๔.๐๗๘๓	๒.๐๑๙๕	
สมรรถภาพด้านการแนะ แนวและปกครองชั้นเรียน	ชาย	๒๑	๒๓.๒๓๓๑	๔.๔๑๔๐	๒.๑๐๒๑	๑.๕๓๓๓
	หญิง	๔๑	๒๔.๖๔๗๔	๑๓.๕๔๓๗	๓.๖๘๖๔	

* $p < .๐๕$

จากตาราง ๔ แสดงว่า

๑. บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน และสมรรถภาพด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนแตกต่างจากบัณฑิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การปรับตัวระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู
กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

เพศ	N	$\bar{X}$	s^2	S	t
ชาย	๒๑	๙๕.๑๐๑๔	๑๖๓.๓๖๕๒	๑๒.๕๘๑๔	๑.๕๕๔๓
หญิง	๔๑	๘๐.๓๒๓๖	๑๔๑.๘๑๐๙	๑๑.๙๐๘๔	

จากตาราง ๑๐ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ย
การปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ ๔

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู
กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

เพศ	N	$\bar{X}$	s^2	S	t
ชาย	๒๑	๙๕.๑๐๑๔	๑๖๓.๓๖๕๒	๑๒.๕๘๑๔	๑.๕๕๔๓
หญิง	๔๑	๘๐.๓๒๓๖	๑๔๑.๘๑๐๙	๑๑.๙๐๘๔	

จากตาราง ๑๑ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ย
ความรับผิดชอบแตกต่างจากบัณฑิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานข้อที่ ๔

๕. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
ระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจาก
วิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี) ปรากฏผลตามตาราง ๑๒, ๑๓, ๑๔,
และ ๑๕ ดังนี้

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครู
ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) และบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์
ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	s^2	s	t
มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๑๐๕.๖๔๖๔	๕๗.๖๖๙๑	๗.๕๙๔๐	๑.๔๔๓๗
น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๑๐๑.๔๑๔๗	๙๑.๔๒๓๕	๙.๕๖๑๕	

จากตาราง ๑๒ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน
 มาก ได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์
 ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๕

สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ
 ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ซึ่งเป็นการหารายละเอียดเพิ่มเติม ปรากฏผลตามตาราง ๑๓

ตาราง ๑๓ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ
ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก
(๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)

สมรรถภาพในการปฏิบัติงานทั้ง ๓ ด้าน	ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
สมรรถภาพด้านการสอน	มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๔๕.๒๗๗๐	๑๑.๗๐๑๖	๓.๔๒๐๗	๑.๕๓๘๒
	น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๔๗.๑๙๐๔	๒๑.๗๕๙๐	๔.๖๖๔๖	
สมรรถภาพด้านวิชาการ	มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๒๗.๘๔๐๕	๓.๘๖๙๑	๑.๙๖๗๐	๒.๓๑๕๔
	น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๒๖.๔๕๔๗	๒.๙๖๓๔	๑.๗๒๑๔	
สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน	มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๒๘.๔๙๔๑	๑๒.๗๖๔๗	๓.๕๗๒๗	๐.๖๒๕๖
	น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๒๗.๗๓๔๒	๑๔.๗๓๗๔	๓.๘๓๘๔	

$$P < .05$$

จากตาราง ๑๓ แสดงว่า

๑. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มาก มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
๒. ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มากมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๕๖.๘๒๔๗	๙๒.๔๔๗๐	๙.๖๑๗๐	.๐๐๕๐
น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๕๖.๘๓๖๖	๙๕.๕๑๓๘	๘.๖๘๘๘	

จากตาราง ๑๔ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก ได้คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๕

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑-๕ ปี)

ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
มาก (๑๕-๒๒ ปี)	๑๗	๗๗.๘๙๐๕	๑๕๗.๓๖๒๘	๑๒.๕๕๘๔	.๐๑๔๔
น้อย (๑-๕ ปี)	๒๑	๗๗.๘๐๙๕	๑๕๑.๕๔๑๙	๑๒.๓๑๐๒	

จากตาราง ๑๕ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก ได้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๕

๖. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
ระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย
(๒๒ - ๒๖ ปี) ปรากฏผลตามตาราง ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙

ตาราง ๑๖ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มี
อายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)

อายุ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
มาก (๓๖-๔๕ ปี)	๒๒	๑๐๔.๔๘	๕๓.๘๕๓๘	๗.๖๐๖๑	๑.๗๕๑๔
น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๘	๑๐๐.๓๙๗๘	๘๓.๗๐๕๒	๙.๑๕๙๐	

จากตาราง ๑๖ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ย
 สมรรถภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๖

สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ๓ ด้าน คือ
 ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ซึ่งเป็นการหารายละเอียดเพิ่มเติม
 ปรากฏผลตามตาราง ๑๗

ตาราง ๑๗ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการ
แนะแนวและปกครองชั้นเรียนระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจาก
วิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)

สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้าน	อายุ	N	$\bar{X}$	s^2	s	T
สมรรถภาพด้านการสอน	มาก (๓๖-๔๕ ปี)	๒๒	๔๘.๘๘๒๓	๑๒.๙๕๙๕	๓.๕๙๐๖	.๖๔๑๓
	น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๙	๔๖.๘๒๖๘	๑๘.๖๘๖๑	๔.๓๒๒๓	
สมรรถภาพด้านวิชาการ	มาก (๓๖-๔๕ ปี)	๒๒	๒๓.๖๑๐๔	๓.๙๕๔๑	๑.๙๘๘๕	๒.๔๓๖๖
	น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๙	๒๖.๑๘๗๓	๒.๖๘๐๖	๑.๖๓๓๕	
สมรรถภาพด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียน	มาก (๓๖-๔๕ ปี)	๒๒	๒๘.๔๕๙๕	๑๑.๒๐๐๑	๓.๓๖๖๖	..๙๑๖๙
	น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๙	๒๓.๔๓๔๓	๑๔.๔๗๒๙	๓.๘๐๔๓	

จากตาราง ๑๗ แสดงว่า

๑. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตจาก
วิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านการ
สอน สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๕๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)

อายุ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
มาก (๓๖-๕๕ ปี)	๒๒	๕๓.๖๖๔๕	๘๖.๘๕๐๘	๙.๓๑๙๓	.๓๖๖๑
น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๘	๕๖.๖๔๖๘	๕๙.๖๕๒๓	๗.๗๒๓๔	

จากตาราง ๑๕ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒

ตาราง ๑๖ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๕๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)

อายุ	N	$\bar{X}$	S^2	S	t
มาก (๓๖-๕๕ ปี)	๒๒	๓๕.๘๘	๑๔๒.๕๙๓๑	๑๑.๕๔๑๔	.๓๙๐๓
น้อย (๒๒-๒๖ ปี)	๑๘	๓๗.๕๗๓๘	๑๑๘.๓๓๘๒	๑๐.๘๘๖๕	

จากตาราง ๑๖ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

ปรากฏผลตามตาราง ๒๐

ตาราง ๒๐ ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานกับคะแนนการปรับตัว

ตัวแปร	r_{xy}
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว	.๖๐๘๘ ***

*** $p < .001$

จากตาราง ๒๐ แสดงว่าคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานและคะแนนการปรับตัว มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๙

ตาราง ๒๑ ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานกับคะแนนความรับผิดชอบ

ตัวแปร	r_{xy}
สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ	.๖๖๘๒ ***

*** $p < .001$

จากตาราง ๒๐ แสดงว่าคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานและคะแนนการปรับตัว มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๙

ตาราง ๒๒ ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการปรับตัวกับคะแนนความรับผิดชอบต่อ

ตัวแปร	r_{xy}
การปรับตัว ความรับผิดชอบต่อ	.๘๘๒๘***

 $p < .001$

จากตาราง ๒๒ แสดงว่าคะแนนการปรับตัวและคะแนนความรับผิดชอบต่อ
ในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

๒. เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาคือบัณฑิตจากวิทยาลัยครู จำนวน ๖๒ คน เป็นชาย ๒๑ คน และหญิง ๔๑ คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ และกำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษา ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยให้ผู้บังคับบัญชา ๒ คน และผู้ร่วมงาน ๕ คน เป็นผู้ประเมินลักษณะของบัณฑิต ๑ คน รวมจำนวนผู้บังคับบัญชา ๑๒๔ คน และผู้ร่วมงาน ๑๑๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ค่า จำนวน ๑ ฉบับ แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบวัดสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

- สมรรถภาพในด้านการสอน จำนวน ๑๖ ข้อ
- สมรรถภาพในด้านวิชาการ จำนวน ๔ ข้อ

- สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน จำนวน ๘ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามวัดการปรับตัว จำนวน ๑๖ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ จำนวน ๒๒ ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ศึกษาความเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย

๒. ศึกษาความเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย

๓. ศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของผู้ประเมินทั้ง ๘ คน คือผู้บังคับบัญชา ๒ คน และผู้ร่วมงาน ๕ คน

๔. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู โดยใช้สถิติค่า t ($t - test$)

๕. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มาก และบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อย โดยใช้สถิติค่า t ($t - test$)

๖. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากกับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย โดยใช้สถิติค่า t ($t - test$)

๗. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้าน สมรรถภาพ ในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ได้ผลดังนี้

๑.๑ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

๑.๑.๑ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๑.๑.๒ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๑.๑.๓ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

๑.๒ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์สูง

๑.๓ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๒. ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครู

๒.๑ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๒.๑.๑ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๒.๑.๒ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๒.๑.๓ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

๒.๒ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์สูง

๒.๓ ผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๓. สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ได้ผลดังนี้

๓.๑ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๓.๑.๑ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๓.๑.๒ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๓.๑.๓ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

๔. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบต่อระหว่างบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู กับบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู

๔.๑ บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานมากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๑.๑ บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านการสอนมากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๑.๒ บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๑.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู ได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนแตกต่างจากบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครูได้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อแตกต่างจากบัณฑิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และ ความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก (๑๕ - ๒๒ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย (๑ - ๕ ปี)

๕.๑ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๑.๑ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๑.๒ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๑.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๒ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และ ความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก (๓๖ - ๔๕ ปี) กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย (๒๒ - ๒๖ ปี)

๖.๑ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๑.๑ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๑.๒ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๑.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๒ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๓ ไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก ได้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบแตกต่างจากบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๗. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ

๗.๑ คะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน กับคะแนนการปรับตัวมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

๗.๒ คะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน กับคะแนนความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

๗.๓ คะแนนสมรรถภาพในการปรับตัว กับคะแนนความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

อภิปรายผล

๑. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มี ทัศนคติจากวิทยาลัยครูในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่าทัศนคติจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ไม่อาจจะพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาร่วมกับผู้ร่วมงานก็ตาม และเมื่อแยกพิจารณาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ซึ่งมีทั้งหมด ๓ ด้าน คือสมรรถภาพด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ปรากฏว่าได้ผลที่สอดคล้องกัน ยกเว้นสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน กล่าวคือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน หรือทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเห็นว่าทัศนคติจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่สมรรถภาพด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

ผลการวิจัยครั้งนี้ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้ว ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๑, ๒, ๓ ที่ว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน หรือทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเห็นว่าทัศนคติจากวิทยาลัยครูมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์สูง ยกเว้นในส่วนย่อยเฉพาะสมรรถภาพทางด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนที่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน หรือทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

นอกจากผลการศึกษาโดยรวมจะไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแล้วยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของหลาย ๆ คนด้วย เช่น วินัย กลิ่นหอม (วินัย กลิ่นหอม ๒๕๑๓ : ๓๑ - ๓๔) ที่ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ได้พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีหรือไม่สอดคล้องกับการศึกษาของเอกราช อุดระ (เอกราช อุดระ ๒๕๒๐ : ๒๔ - ๓๖) ที่ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ ได้กล่าวว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป

อยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตามการที่ผลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจจะไม่ใช่เป็นเพราะว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นชน ไม่มีคุณภาพสูงในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการสอนและวิชาการ แต่อาจจะเนื่องมาจากองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่ทำให้สมรรถภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนต้องค่อยลงไป หรือไม่ก็เท่าที่ควร ประการแรกที่สำคัญคือ ชาติสิ่งจูงใจ (Incentive) เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ตามทัศนะของภิญโญ สาร (ภิญโญ สาร ๒๕๑๔ : ๑๔๔ - ๑๖๐) เห็นว่าบุคลากรจะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและทำงานให้โรงเรียนได้นาน ต้องอาศัยสิ่งจูงใจ ๕ อย่าง คือ

- ก. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ เช่น เงิน และสิ่งของ
- ข. สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุแต่เป็นโอกาส เช่น การให้โอกาสเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การทำงานให้สูงขึ้น โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น
- ค. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงานซึ่งอาศัยวัตถุเป็นหลัก เช่น มีห้องทำงานส่วนตัว มีที่นั่งทำงานดี มีของส่วนตัวประจำตำแหน่ง
- ง. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงาน ซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพสังคมของครูในโรงเรียนมีความเป็นกันเอง มีความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน ให้ความนับถือซึ่งกันและกัน
- จ. การบำรุงขวัญหรือการกระตุ้นใจและสร้างความรู้สึกรักให้เกิดกับครูว่า ตนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

สิ่งจูงใจทั้งหมดที่กล่าวมานี้บุคคลที่อยู่ในอาชีพครู โดยเฉพาะครูในระดับประถมศึกษาได้รับน้อยมาก จึงอาจเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานไม่ให้ดีเท่าที่ควร ประการที่สองก็คือว่าครูไม่ได้มีหน้าที่แต่การเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่และบทบาทอื่น ๆ อีกมากมาย ดังที่สุจริต เพียรชอบ (สุจริต เพียรชอบ ๒๕๑๒ : ๓๔) ได้รวบรวมบทบาทของครูในสังคมไว้ดังนี้คือ

๑. บทบาทในการให้การศึกษาแก่นักเรียนและประชาชน ได้แก่ การมีหน้าที่ในการประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาต่าง ๆ ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและการเป็นพลเมืองดีแก่เด็ก

๒. บทบาทในการอบรมศีลธรรมจรรยา ที่ครูจะต้องทำคนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติและการวางแผน

๓. บทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เพื่อให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม โดยการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๔. บทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

๕. บทบาทในการเป็นผู้นำ ครูควรเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ

๖. บทบาทในการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์สังคม เพื่อให้รอบรู้เรื่องของชุมชน ที่ตนอยู่สำหรับปรับปรุงหลักสูตรการสอน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน รวมทั้งการปรับตัวของครูให้เข้ากับสภาพของสังคมนั้น ๆ ด้วย

๗. บทบาทในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน

๘. บทบาทในการปฏิรูปสังคม โดยการหาทางปรับปรุงแก้ไขสภาพและความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น

จากบทบาทของครูข้างต้นทำให้เห็นว่า นอกจากงานในหน้าที่การเรียนการสอนแล้ว ครูยังมีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งอาจจะเป็นทางหนึ่งที่ทำให้สมรรถภาพในการปฏิบัติงานลดน้อยลง หรือไม่เท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารควรจะได้ตระหนักถึงความจริงข้อนี้ นอกจากองค์ประกอบ ๒ ประการดังกล่าวมาแล้ว ยังมีองค์ประกอบอีกหลายอย่างที่ทำให้การปฏิบัติงานของครูโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในระดับประถมศึกษาไม่เท่าที่ควร เช่น อุปกรณ์การสอน เวลาไม่พอ เพราะต้องสอนสัปดาห์ละหลาย ๆ ชั่วโมง รวมไปถึงงานพิเศษอื่น ๆ เช่น อยู่เวร ข่ายของ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งควรจะได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะการสอนในระดับประถมศึกษามีความสำคัญมา เพราะเป็นพื้นฐานของการศึกษาในชั้นสูงต่อไป

ส่วนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียนของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์สูงตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานนั้น เป็นเพราะว่า

ครูในระดับประถมศึกษา มักสอนประจำอยู่ห้องใดห้องหนึ่ง และมักเป็นครูประจำชั้นด้วย ทำให้มีเวลาใกล้ชิดกับเด็กมาก ดังนั้นในการอบรมสั่งสอน การให้คำแนะนำต่าง ๆ จึงมักจะทำอยู่ตลอดเวลา

๒. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในด้านการปรับตัว และความรับผิดชอบ

จากการศึกษาพบว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครู มีการปรับตัวและความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ไม่ว่าจะพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๑, ๒, ๓ และสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย กลิ่นหอม (วินัย กลิ่นหอม ๒๕๑๓ : ๓๑ - ๓๔) ที่พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้สำเร็จ ป.กศ. และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา มีความรับผิดชอบและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ดี แต่สอดคล้องกับการศึกษาของบุญชัย บุญวิรัตน์ (บุญชัย บุญวิรัตน์ ๒๕๑๙ : ๒๒ - ๒๔) ในเพียงบางส่วนคือ ในด้านความรับผิดชอบเท่านั้น กล่าวคือ บุญชัย บุญวิรัตน์ ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในด้านการรับผิดชอบ ในหน้าที่การงานอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว เช่น มนุษยสัมพันธ์ การร่วมมือกับคนอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับในด้านการปรับตัวนั้น การที่พบว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์สูง ไม่ว่าจะพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน หรือทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าแบบสอบถามการปรับตัวนั้นวัดในด้านการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ๆ รวมถึงการเป็นผู้มีความมั่นคงในทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่บัณฑิตจากวิทยาลัยครูจะมีอยู่ในตัวแล้ว เนื่องจากต้องติดต่อกับคนมากมาย เช่น นักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหลายชั้นตอน เช่น ครูใหญ่ หัวหน้าสาย หัวหน้าหมวด รวมตลอดถึงคณาจารย์โรงเรียน ซึ่งบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้มีพื้นฐานต่าง ๆ

ที่แตกต่างกันไป การจะปรับตัวให้เข้ากับคนเหล่านี้จะต้องอาศัยความมั่นคงทางอารมณ์ การมีความรู้ในค่านิยมวิทยา การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ต้องกระทำอยู่แล้ว จึงทำให้บัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นผู้ที่มีการปรับตัวอยู่ในเกณฑ์สูงใน สายตาของคนอื่น ๆ

ส่วนในด้านการยอมรับนิคชอบนั้นได้ผลที่สอดคล้องกับการปรับตัว กล่าวคือบัณฑิตจาก วิทยาลัยครูมีความยอมรับนิคชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ไม่ว่าจะพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน หรือทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะบัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีประสบการณ์ ในด้านการยอมรับนิคชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาตั้งแต่สมัยเป็นนักเรียนซึ่งต้องออกไปฝึกสอน ทำให้ปลูกฝังความยอมรับนิคชอบในหน้าที่การเป็นครู และตระหนักดีว่าผู้ที่มีอาชีพครู จะต้องมีความประพฤติดี ทำให้กลายเป็นครูที่มีความยอมรับนิคชอบสูงในสายตาของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน

นอกจากนี้เนื่องจากงานในอาชีพครูเป็นงานใหญ่ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะ ไม่เพียงแต่จะให้ความรู้ทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องทำหน้าที่สร้างคนให้เป็นคนที่ สมบูรณ์ รวมตลอดไปถึงหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ซึ่งผู้มีอาชีพครูส่วนใหญ่ก็ต้องทำด้วยความอดทน เสียสละ เพราะถือเป็นหน้าที่ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลอีกข้อหนึ่งที่ทำให้คนในอาชีพครูโดยทั่วไป มีลักษณะของความยอมรับนิคชอบอยู่ในเกณฑ์สูง

๓. ความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูใน ด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัวและความยอมรับนิคชอบ เมื่อพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา รวมกับผู้ร่วมงาน

ผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในด้านการปฏิบัติ งานสูงกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๔ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานแต่ละด้านพบว่าสอดคล้องกับสมมติฐาน เพียงบางส่วน กล่าวคือ บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน

ด้านการสอน สมรรถภาพด้านวิชาการ สูงกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู แต่บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ไม่แตกต่างจากบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ได้ผลตรงข้ามกับการศึกษาของ ขอบบ กินาวงศ์ (ขอบบ กินาวงศ์ ๒๕๑๔ : ๔๓ - ๔๔) ที่ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา ๑๑ ผลปรากฏว่า โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความสามารถในด้านการควบคุมกิจกรรม และการอบรมแนะแนวการปกครองชั้นได้ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ส่วนความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษาอื่น ๆ รวมถึงความรู้และความสามารถในวิชาสามัญระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของขอบบ กินาวงศ์ ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ต่างออกไป นอกจากนี้ความแตกต่างระหว่างเพศที่นำมาพิจารณานั้นเกิดจากการตอบแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชาคนเดียว อาจทำให้ผลการศึกษาแตกต่างไปได้อย่างไรก็ตามที่ผลการศึกษาในครั้งนี้ได้พบว่าบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอน ด้านวิชาการ มากกว่าบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู น่าจะเป็นเพราะว่า

๑. ผู้หญิงนิยมเป็นครูมากกว่าผู้ชาย อาชีพครูเป็นอาชีพที่ผู้ชายให้ความสนใจน้อย แต่เมื่อต้องมาประกอบอาชีพนี้ขึ้นเนื่องมาจากเหตุใดก็ตาม ก็อาจจะไม่ชอบอาชีพนี้มากนัก ทำให้การทุ่มเทการปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอนไม่มากเท่ากับครูหญิง

๒. ผู้หญิงมักจะเคร่งครัดในการปฏิบัติงาน แม้ในสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เนื่องจากถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก เนื่องจากงานครูมักเป็นงานที่ต้องอาศัยความละเอียด รอบคอบ ซึ่งเพศหญิงมักจะทำได้ดีกว่าเพศชาย

สำหรับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน การที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศอาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าครูชายหรือครูหญิงที่สอนในระดับ

ประณตศึกษามักต้องสอนประจำอยู่ที่ห้องหนึ่ง หรือเป็นครูประจำชั้น ซึ่งหน้าที่ในด้านการอบรม การให้คำแนะนำแก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ ก็ต้องทำอยู่แล้ว และโดยธรรมชาติ เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา มักจะเชื่อครูอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นครูหญิงหรือครูชาย ทำให้สมรรถภาพในด้านนี้ไม่แตกต่างกันระหว่างครูหญิงและครูชาย

ส่วนการปรับตัวและความรับผิดชอบนั้น ผลการศึกษาพบว่าบัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครู มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวและความรับผิดชอบไม่แตกต่างจากบัณฑิตชายจากวิทยาลัยครู ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ ๔ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวอม กีนาวงศ์ (ขวอม กีนาวงศ์ ๒๕๔๔ : ๔๓ - ๔๔) ที่พบว่าในเรื่องความรับผิดชอบ ครูใหญ่เห็นว่าคุณสำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย แต่การควบคุมอารมณ์ ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ครูใหญ่เห็นว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในด้านการปรับตัว อาจเป็นเพราะว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องติดต่อกับคนหลายฝ่ายดังกล่าวนำแล้ว เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา คณะกรรมการโรงเรียน นอกจากนี้งานในหน้าที่ครูนั้นฝึกให้ครูต้องยืดหยุ่น มีการควบคุมอารมณ์ กล่าวแสดงเหตุผลและความคิดเห็น ซึ่งคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ผู้มีอาชีพเป็นครูไม่ว่าเพศชายหรือหญิงต้องฝึกหัดให้มีอยู่ ผลการศึกษาจึงพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศในด้านการปรับตัว

ส่วนในด้านความรับผิดชอบนั้น ที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ อาจเป็นเพราะว่าแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบนั้นไม่ได้ถามเฉพาะด้านการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังถามถึงด้านอื่น ๆ อีกหลายด้าน เช่น การช่วยเหลืองานส่วนรวม การแสดงความคิดเห็น ลักษณะความเป็นผู้นำ การปฏิบัติตามกฎบางอย่าง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูชายก็อาจปฏิบัติได้พอ ๆ กับเพศหญิง จึงทำให้ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่าง

สำหรับตัวแปรในด้านอายุ และประสบการณ์ในการทำงานนั้น จากการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย

หรือระหว่างบัณฑิตที่มีประสบการณ์มากกับบัณฑิตที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่ก็สอดคล้องในตัวของมันเอง เพราะผู้ที่อายุน้อยก็มักจะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยก็มักจะมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยเช่นเดียวกัน แม้ว่าจะไม่ทุกกรณีก็ตาม การที่ตัวแปรทั้งสองดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ อาจจะเป็นเพราะว่าในระดับประถมศึกษานั้น ลักษณะของงานที่ครูทุกคนทำจะคล้าย ๆ กัน คือทำหน้าที่สอน และมีงานพิเศษอื่น ๆ ไม่ว่าครูคนนั้นจะมีอายุมากหรือน้อย ประสบการณ์ในการทำงานมากหรือน้อยก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้สอนที่มีอายุมากหรือมีประสบการณ์ในการทำงานมากจะปฏิบัติงานได้ดีกว่า หรือมีการปรับตัวและความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรือมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า แต่เนื่องจากงานหน้าที่นี้มานาน และเป็นงานที่จำเจ ซ้ำซากแรงจูงใจ จึงอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งมีผลไปถึงการปรับตัวและความรับผิดชอบด้วย ส่วนบัณฑิตที่มีอายุน้อย หรือมีประสบการณ์ก็อาจยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน เป็นผลให้ไม่พบความแตกต่างในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมาก กับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย หรือระหว่างบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มากกับบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อย

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ พบว่าประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุมีผลต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ กล่าวคือ ผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มาก มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพทางด้านการศึกษามากกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อย และเช่นเดียวกันที่พบว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพทางด้านการศึกษามากกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าความรู้บางอย่างเช่น ระเบียบงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ครู การสร้างแบบทดสอบ เป็นที่ครูที่สอนมานานหรือมีอายุมาก ก็มักชำนาญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยหรืออายุน้อย

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
จากการศึกษาได้ผลที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า

- คะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการปรับตัว
- คะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน สัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนความรับผิดชอบ
- คะแนนการปรับตัวสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนความรับผิดชอบ

ผลการศึกษาดังกล่าวนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ได้อภิปรายแล้วในข้อที่ ๑ กล่าวคือบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นผู้มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่เกือบสูง (เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนน) และมีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ก็หมายความว่าในการศึกษาครั้งนี้มีบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะทั้ง ๓ ประการดังกล่าวนี้รวมอยู่ในตัวในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ผลจึงปรากฏว่าคะแนนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกหมดทุกคู่

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารั้วนี้พบว่า สมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ถึงแม้ว่าการปรับตัวและความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง แต่เป็นเกณฑ์สูงที่เกือบจัดในประเภท ปานกลางได้ แสดงว่ามีผลมาจากวิทยาลัยครูที่ผลิตออกไปยังมีคุณภาพไม่สูงในชั้นที่น่าพอใจมาก เพราะการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญมาก ผู้ที่ทำหน้าที่ในระดับนี้ จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานในขั้นสูง ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตจาก วิทยาลัยครูควรได้คำนึงในเรื่องนี้บ้าง เพื่อจะได้ปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูให้ดีขึ้น ๆ ขึ้น นอกจากนี้ผู้ที่ทำหน้าที่ระดับบริหารก็พึงต้องสังวรณ เช่นเดียวกันว่า ควรจะให้ครูได้มีเวลาในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการสอนอย่างเต็มที่ ไม่ให้ครูไม่มีหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งไม่จำเป็นนัก อาจจะหาบุคคลอื่น ๆ ทำหน้าที่แทนได้ นอกจากนี้ก็ควรคำนึงถึง ค่านขวัญและกำลังใจ ตลอดจนแรงจูงใจอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรได้มีการติดตามศึกษาบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในรุ่นต่อ ๆ ไปอีก อาจจะศึกษา ตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น สถานภาพการแต่งงาน สาขาวิชาเอกของผู้สำเร็จการศึกษา และนอกจากนี้อาจจะศึกษาบุคลิกภาพท่านอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การฝึกหัดครู, กรม " ลักษณะครูที่ดี " โครงการวิจัยลักษณะของครูที่ดี แบบสอบถาม
๒๕๑๖, ๑๐ หน้า
- ✓ การฝึกหัดครู, กรม และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ การติดตามผล
การฝึกหัดครู เอรಾವัดการพิมพ์ ๒๕๑๕, ๒๑๓ หน้า
- การฝึกหัดครู, กรม วิทยานุสาร เอกสารของสำนักงานเลขาธิการกรม กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๓, ๓๐ หน้า
- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการฝึกหัดครู" เอกสารสัมมนาผู้อำนวยการ
การฝึกหัดครู และผู้ช่วยการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๓,
หน้า ๔๐ - ๔๖
- ✕ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "คุณประโยชน์ของโรงเรียนประชาบาล" จุลสารการศึกษา
(ตุลาคม ๒๕๑๕), ๕ - ๘
- คุรุสภา, ประวัติคุรุ : วันครู ๑๖ มกราคม ๒๕๑๖ โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๖
- ชอวม กินาวงศ์ การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
(ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๕ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษาภาคการศึกษา ๑๑
ปริญญาพนธ์ กต.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๔๓ หน้า
- ✕ บุญชัย บุญวิรัตน์ การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาจาก
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๐ - ๒๕๑๕ : ทักษะของผู้บังคับบัญชา
และผู้ร่วมงาน ปริญญาพนธ์ กต.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๒๕๑๔, ๔๓ หน้า
- บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โรงพิมพ์สามมิตร
๒๕๑๔, ๑๒๓ หน้า
- บุญถิ่น อัตถากร และรัตนา ตันบุญเต็ก การเตรียมครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวง-
ศึกษาธิการ ๒๕๑๒, ๓๕ หน้า

บุญถิ่น อัตถากร การสร้างผู้นำของอนุชนเพื่อกำจัดอำนาจและความมั่นคงของชาติ

โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๕, ๖๘ หน้า

มาดพ ภาณุทวีไลธรรม สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่สังกัดกองการในจังหวัดสกลนคร

ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๘๑ หน้า

ล้อม ไชยศรี คุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๑๐ วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๑๐, ๖๘ หน้า

ล้วน สายยถ และอังคณา คันธิรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา โรงพิมพ์วัฒนาพานิช

๒๕๑๕, ๒๘๐ หน้า

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เอกสารประกอบการเรียนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ

การศึกษาไทย โรงพิมพ์บรรหาร ๒๕๐๗, ๑๔๖ หน้า

วินัย กลิ่นหอม ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๘ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษาภาคการศึกษา ๑๐

ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๗๓ หน้า

ส. กิ่วรักษ์ "ครูที่ควรยกย่อง" วิทยาสาร ๓ : ๔๖ - ๔๘, ๒๕๑๓

สามัญศึกษา, กรม และสถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ การวิจัยหลักสูตร

ประถมศึกษาตอนต้น พระนคร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๐๘

สามัญศึกษา, กรม รายงานการวิจัย : สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่สี่

โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๑๒

สาโรช บัวศรี มาตรการพื้นฐานบางประการสำหรับการสร้างครูที่ดี โรงพิมพ์คุรุสภา

๒๕๑๕, ๒๕ หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๕ - ๒๕๐๗ โรงพิมพ์คุรุสภา,

๒๕๐๗

- X เอกสาร อุดระ การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอก
อุตสาหกรรมศิลป์ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๒ - ๒๕๑๔ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู
ปริญญาบัณฑิต กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๓๖ หน้า

Biddle, J. Bruce, "Methods and concepts in Classroom Research in Review of Educational Research. 37 : 346 - 347, June, 1967.

Borgatta, Edgar F., Hollander Edwin P. and Julian James N., Handbook of Personality Theory and Research, Rand McNally and Company, Chicago, 1968. 1232 p.

Cronbach, Lee J., Essential of Psychology Testing. Harper & Row, Publishers, New York, 1970. 752 p.

Ebel, Robert L., "Measurement Application in Teacher Education" in Journal of Teacher Education. 1 : 15 - 25 Spring, 1966.

Garrett Henry E., Statistics in Psychology and Education, David McKay Company, Inc., New York, 1971. 491 p.

Ghiselli, Edwin E., and Brown, Clarence W., Personnel and Industrial Psychology, McGraw - Hill, Book Company, 1953.

Karch, Robert R., and Estrabrook, E.C., 250 Teaching Techniques, The Bruce Publishing Company, Milwaukee, 1956, 131 p.

Kelly, Claude, "The Qualification Determining Selection and Promotion of College Teacher's of Education 1950 - 1951" in Thesis Abstracts No. 5 : 67 - 72, 1954.

Leeds, C.H., "A Scale for Measuring Teacher - Pupil Attitudes and Teacher Pupil Rapport" in Psychological Monographs, 6 : 64, 1950.

Peik, W.E. and associates, "Qualities of a Good Teacher" in School and Society, 68:37 - 38, July, 1949.

Ryan, Kevin, ed., Teacher Education : The Seventy - Fourth Yearbook of the National Society for the Study of Education Part II., 1975, University of Chicago Press, Chicago, 1975, 336pp.

Ryans, David G., Characteristics of teacher, George Banta Company, Manasha, 1960, 416 pp.

Stickland, B.F., "A Study of Factors Effecting Teacher Morale in Selected Administrative Units of North Carolina" in Dissertation Abstracts. 23 - 12 : 4598 - 4599, 1963.

64

Stogdill, R.M., "Personal Factors Associated With Leadership" in Survey of Literature in Leadership pp. 91 - 133, C.A. Gibb, Penguin Books, Inc., Maryland, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูชื่อ..... ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาเกี่ยวกับท่าน โดยจะมีข้อความเพื่อให้ท่านได้พิจารณาบุคคลนั้นว่ามีลักษณะเหมือนข้อเท็จจริงในข้อความนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงไม่มีคำตอบถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีลักษณะหรือแนวทางประพฤติดนที่ไมเหมือนกัน ข้อสำคัญขอให้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลนั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ลักษณะแบบสอบถาม

ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือก ๕ ช่อง โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อ เมื่อเห็นว่าควรตอบอย่างไร ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

ตัวอย่าง

- (๐) สนใจในการสอน
(๐๐) มาโรงเรียนสายเป็นประจำ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	✓			
				✓

การตอบของทราบ

ท่านตอบในฐานะ ☐ ผู้บังคับบัญชา ☐ เพื่อนร่วมงาน

ตอนที่ ๑

สมรรถภาพในการปฏิบัติงานก. สมรรถภาพทางด้านการสอน

๑. เตรียมการสอนโดยทำโครงการสอนและบันทึกการสอน
๒. เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมวางแผนในการเรียนการสอน
๓. สอนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้
๔. สอดแทรกการอบรม จรรยาบรรณวิชาชีพในขณะสอน โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำลังเรียน
๕. มีความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในระดับสูง
๖. สามารถสอนเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรทุกประการ
๗. ยอมรับผิดเมื่อตนเองสอนผิดพลาด
๘. สามารถเสนอบทเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่สนใจของนักเรียน เพื่อให้
นักเรียนได้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน
๙. มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้ง
๑๐. แจ้งผลการทดสอบให้นักเรียนทราบอย่างรวดเร็ว
๑๑. สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนซึ่งแสดงออกในขณะที่กำลังเรียน
๑๒. มีเทคนิคกลวิธี การวินิจฉัยและสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนบางคน
๑๓. ใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมกับลักษณะและสภาพการเรียนการสอน

ข. สมรรถภาพทางด้านวิชาการ

๑. มีความรู้ในวิชาสามัญเพียงพอที่จะสอนได้ทุกวิชาในระดับชั้นประถมศึกษา
๒. มีความรู้ในเรื่องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ครู
๓. มีความรู้ความสามารถใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน
๔. สามารถใช้ความรู้เบื้องต้นทางสถิติในการตัดสินใจแก้ปัญหา

๕. สามารถสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๖. มีความรู้ทางด้านการบรรณาธิ
๗. ติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ
๘. สามารถอธิบายถึงสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน
๙. สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน
 ๑. สามารถกระตุ้นนักเรียนให้รู้จักช่วยตนเอง
 ๒. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจ
 ๓. สามารถรักษาความลับของครูและนักเรียน
 ๔. สามารถตัดสินใจปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
 ๕. พิจารณาตัดสินและลงโทษนักเรียนอย่างยุติธรรม
 ๖. ตักเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเมื่อนักเรียนกระทำผิด
 ๗. ปกครองชั้นโดยยึดหยุ่นตามสภาพการเรียนการสอน
 ๘. สามารถควบคุม ดูแล ส่งเสริมนักเรียนในการทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

ตอนที่ ๒
การปรับตัว

๑. เป็นคนร่าเริง แจ่มใส
๒. เมื่อพบอุปสรรคมักแสดงความขบขันกับใจแทนที่จะพยายามแก้ปัญหา
๓. ช่างความเข้าใจกับผู้อื่นทั้งกับบิดาและเพื่อนร่วมงาน
๔. มีความวิตกกังวลและคิดมากในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ
๕. ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจได้เลย
๖. ชอบปลีกตัว ไม่เข้ากับเพื่อนฝูง
๗. อารมณ์ไม่มั่นคง หวั่นไหวง่าย
๘. มักคิดว่าคนอื่น ๆ มองตนในแง่ไม่ดี
๙. เพื่อนร่วมงานส่วนมากรักใคร่
๑๐. ไม่เป็นกันเองกับผู้อื่นทั้งกับบิดา
๑๑. ไม่กล้าเข้าพบผู้อื่นทั้งกับบิดา
๑๒. ช่างความเชื่อมั่นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ
๑๓. เข้ากับคนอื่นยาก
๑๔. โกรธง่ายเมื่อเพื่อนหยอกล้อ
๑๕. ประหม่าเมื่ออยู่ต่อหน้าคนหมู่มาก
๑๖. ช่างความสามารถในการปรับตัวในวิธีการสอนและการทำงาน

ตอนที่ ๓

ความรับผิดชอบ

๑. มักทำงานให้เสร็จเพียงเพื่อต้องการให้ผู้อื่นยกย่อง
๒. ในการทำงานนั้นหนึ่งแต่ปรากฏว่าล้มเหลว ก็มักคิดว่าล้มเหลวเพราะคนอื่นคอยกลั่นแกล้งหรือไม่ให้ความร่วมมือ
๓. เมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ทำ มักจะเสร็จหลังกำหนดเวลาทุกครั้ง
๔. เมื่อมีการประชุม จะเข้าร่วมทุกครั้งที่
๕. เมื่อทำผิดกฎหรือทำของเสียหาย พยายามหลบหลีกเพื่อไม่ให้คนอื่นทราบ
๖. มักหลีกเลี่ยงเมื่อถึงเวรรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน
๗. แต่งกายเหมาะสมกับการเป็นครู
๘. มักขาดงานเสมอ ๆ
๙. ในการสอนแต่ละครั้ง ได้ดูหนังสือและเตรียมการสอน
๑๐. ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด
๑๑. เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม ถ้ามีโอกาสมักจะปล่อยให้เป็นที่หน้าของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ
๑๒. เมื่อมีการนัดหมายพบปะกัน มักช้ากว่าเวลานัด
๑๓. เมื่อมีเหตุการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้น จะหาทางหลีกเลี่ยงเสมอ
๑๔. รักษาความลับได้เมื่อสิ่งนั้นเป็นความลับ
๑๕. เมื่อได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบ ก็รับผิดชอบได้อย่างเรียบร้อย
๑๖. เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเสมอ
๑๗. มาประชุมสายเสมอ
๑๘. เมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ทำอะไรบางอย่างที่ยาก ๆ มักจะปฏิเสธไว้ก่อน
๑๙. เมื่อถึงเวลาเลิกงานเมื่อใด ก็จะผลงานได้ตามใจ แม้ว่างานนั้นยังไม่เสร็จเรียบร้อย

๒๐. สนใจงานส่วนตัวมากกว่างานส่วนรวม

๒๑. ไม่ห้ามปรามเมื่อคนอื่นใช้วัสดุของโรงเรียนโดยไม่จ่ายประโยชน์

๒๒. ไม่ช่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะไม่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษจากผู้นบังคับบัญชา

ตาราง ๒๓ จำนวนโรงเรียน ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ที่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา

โรงเรียน	ผู้บังคับบัญชา	ผู้ร่วมงาน	รวม
โรงเรียนราชวินิต	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดใหม่ทองม	๒	๕	๗
โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดหนองบอน	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดราชบพิธ	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดบางโพธิ์อมวาส	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทริการาม	๒	๕	๗
โรงเรียนกิงเพชร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดพระยาบัง	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดไม้คั่น	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดราชสังข	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนรุ่งเรืองอุบลมภ์	๒	๕	๗
โรงเรียนเทวสุนทร	๒	๕	๗
โรงเรียนเสมีชนารี	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม	๒	๕	๗

โรงเรียน	ผู้บังคับบัญชา	ผู้ร่วมงาน	รวม
โรงเรียนวัดโพธิ์นิมิตร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดศาลาแดง	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดนิมมานรดี	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดรวก	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดประสาธ	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดคูบอน	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดแสนสุข	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดทุ่งกร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดหนองแขม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก	๒	๕	๗
โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดทองใบ	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดมัชฌันติการาม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดสุขใจ	๒	๕	๗
โรงเรียนวรมงคล	๒	๕	๗
โรงเรียนราชคำริ	๒	๕	๗
โรงเรียนเศรษฐสุทรบำเพ็ญ	๒	๕	๗
โรงเรียนโสภณิภาวดีจำปา	๒	๕	๗
โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	๒	๕	๗

โรงเรียน	ผู้บังคับบัญชา	ผู้ร่วมงาน	รวม
โรงเรียนวัดธาตุทอง	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดเทพศิลา	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดโสมนัส	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดแนวจันทร์	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริยาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนเบญจมบพิตร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดจันทร์สโมสร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดลาดบัวขาว	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดประยูรวงศ์	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดประทุมธาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดสี่สุก	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดบางประกอก	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดยานนาวา	๒	๕	๗
โรงเรียนของเนนรี	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดธรรมภาณิศาราม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดลาดกระบัง	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดแสนเกษม	๒	๕	๗
โรงเรียนวัดคั่นรเศรษฐ์	๒	๕	๗

โรงเรียน	ผู้บังคับบัญชา	ผู้ร่วมงาน	รวม
โรงเรียนราษฎร์บูรณะ	๒	๕	๗
โรงเรียนประชารัฐราษฎร์บำรุง	๒	๕	๗
รวม	๑๒๔	๓๑๐	๔๓๔

ตาราง ๒๔ ค่าอ่านาจำแนก (๕๕) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
 ตอน ก. : สมรรถภาพในด้านการสอน จำนวน ๑๔ ข้อ

ข้อที่	ค่าอ่านาจำแนก (๕) จากการตอบของผู้บังคับบัญชา	ค่าอ่านาจำแนก (๕) จากการตอบของผู้ร่วมงาน
๑	๓.๕๕๐๐	๒.๔๔๔๔
๒	๓.๘๑๑๔	๓.๑๕๕๔
๓	๔.๗๔๖๙	๓.๕๐๖๘๗
๔	๔.๕๘๑๗	๒.๖๙๘๕
๕	๕.๑๙๐๓	๓.๒๔๕๗
๖	๕.๘๘๑๒	๕.๘๕๐๙
๗	๔.๐๙๘๑	๔.๔๒๙๙
๘	๕.๐๕๙๒	๓.๗๙๓๘
๙	๖.๐๗๑๕	๔.๙๙๙๖
๑๐	๓.๕๖๓๗	๒.๕๖๒๒
๑๑	๔.๖๑๘๒	๕.๑๒๓๙
๑๒	๖.๓๒๔๙	๘.๕๔๑๙
๑๓	๒.๗๐๗๐	๓.๗๙๕๙
๑๔	๔.๘๒๘๗	๕.๓๓๔๔

ตาราง ๒๕ ค่าอำนาจจำแนก (๕) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
 ตอน ข. : สมรรถภาพทางความรู้ จำนวน ๔ ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้บังคับบัญชา	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้ร่วมงาน
๑	๒.๑๓๔๐	๔.๓๒๔๔
๒	๔.๘๘๔๕	๓.๔๕๐๑
๓	๕.๙๑๖๓	๔.๙๗๐๔
๔	๕.๙๓๓๑	๒.๘๖๔๑
๕	๖.๐๔๐๙	๓.๔๓๙๑
๖	๓.๙๕๔๓	๒.๙๖๔๙
๗	๓.๖๓๕๑	๒.๖๓๕๒
๘	๓.๓๓๐๕	๒.๙๔๖๓

ตาราง ๒๖ ค่าอำนาจจำแนก (๕) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน

ตอน ค. : สมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน จำนวน ๔ ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้บังคับบัญชา	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้ร่วมงาน
๑	๔.๘๕๔๘	๔.๘๖๙๕
๒	๔.๒๖๙๘	๔.๘๘๕๙
๓	๔.๘๙๒๓	๔.๕๘๐๐
๔	๔.๓๙๑๔	๔.๓๐๖๙
๕	๔.๒๙๕๒	๒.๘๐๘๐
๖	๔.๙๓๙๐	๒.๖๒๙๐
๗	๓.๓๙๔๑	๓.๙๔๑๑
๘	๔.๓๙๔๑	๖.๖๒๑๙

ตาราง ๒๗ ค่าอำนาจจำแนก (๕) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามการปรับตัว จำนวน ๑๖ ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้บังคับบัญชา	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้ร่วมงาน
๑	๔.๔๓๖๕	๖.๒๔๓๖
๒	๔.๓๔๖๘	๓.๕๙๒๘
๓	๔.๑๓๓๐	๓.๕๕๓๕
๔	๓.๑๔๔๕	๔.๐๐๓๖
๕	๓.๘๐๘๘	๕.๖๕๐๙
๖	๒.๙๑๕๘	๓.๔๓๑๕
๗	๕.๓๒๒๒	๒.๒๑๘๖
๘	๕.๒๓๐๐	๕.๓๑๒๓
๙	๔.๒๘๐๓	๔.๓๖๑๖
๑๐	๔.๘๖๐๔	๔.๑๙๒๕
๑๑	๓.๖๐๙๑	๓.๒๘๘๓
๑๒	๕.๙๕๘๐	๘.๙๑๔๒
๑๓	๕.๙๑๘๔	๓.๑๙๕๓
๑๔	๓.๓๓๑๘	๕.๑๑๙๓
๑๕	๓.๔๐๖๘	๕.๓๑๒๕
๑๖	๓.๖๐๓๘	๙.๐๖๐๘

ตาราง ๒๘ ค่าอำนาจจำแนก (๕) เป็นรายข้อของแบบสอบถามความรับผิดชอบจำนวน ๒๒ ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้บังคับบัญชา	ค่าอำนาจจำแนก (๕) จากการตอบของผู้ร่วมงาน
๑	๔.๒๑๑๑	๔.๔๔๒๘
๒	๔.๔๒๑๓	๔.๔๓๔๖
๓	๒.๖๔๒๑	๖.๔๔๒๓
๔	๕.๒๒๘๘	๕.๔๔๓๘
๕	๓.๑๓๓๓	๕.๔๓๔๓
๖	๓.๔๔๒๓	๔.๔๑๖๕
๗	๖.๔๓๑๓	๔.๓๓๓๓
๘	๒.๒๖๓๔	๓.๓๓๐๕
๙	๕.๑๓๖๑	๓.๔๔๕๐
๑๐	๓.๖๑๔๕	๔.๐๔๕๐
๑๑	๒.๘๓๒๕	๖.๒๕๐๕
๑๒	๓.๐๓๑๘	๕.๒๓๒๓
๑๓	๔.๘๔๔๘	๕.๔๓๒๑
๑๔	๔.๖๕๔๕	๔.๔๖๖๒
๑๕	๒.๔๔๔๔	๓.๕๐๓๐
๑๖	๖.๔๔๓๖	๔.๒๖๒๑
๑๗	๓.๒๓๔๐	๔.๖๓๔๔

ឆ្នាំ	កំណត់ត្រា (ត) ការប្រកាសរបស់ក្រសួងប្រៃសណីយ៍	កំណត់ត្រា (ត) ការប្រកាសរបស់ក្រសួងប្រៃសណីយ៍
១៨	៤.៥៧២៤	៤.៦៨២៤
១៩	៣.៩៤៤១	៤.៩៤៤២
២០	២.៩៣៤៦	៣.៦៤១៦
២១	៤.៣៤១៤	៣.៦៦៤៧
២២	២.៨៧៩៩	៣.៩៤១៩

ทักษะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว
และความรับผิดชอบต่อ นักจิตวิทยาวิทยาลัษคร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

2

ทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อ สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว
และความรับผิดชอบ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้านี้เพื่อ

๑. ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ
ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
๒. ศึกษาถึงความแตกต่างในด้านสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และ
ความรับผิดชอบ ตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน อายุ ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครู
๓. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความ
รับผิดชอบ

การศึกษาค้นคว้านี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตจากวิทยาลัยครูจำนวน ๒๒ คน
เป็นชาย ๒๑ คน หญิง ๑ คน ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ และกำลัง
ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เฉพาะโรงเรียนที่สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน จากจำนวนผู้บังคับบัญชา ๑๒๔ คน และผู้ร่วมงาน ๓๑๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
การปรับตัว และความรับผิดชอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า สำหรับแบบ
สอบถามสมรรถภาพในการปฏิบัติงานนั้นแบ่งออกเป็น ๓ ด้านคือ สมรรถภาพด้านการสอน
สมรรถภาพด้านวิชาการ และสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ผลปรากฏว่า

๑. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพด้านการสอน
สมรรถภาพด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และสมรรถภาพด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน

อยู่ในเกณฑ์สูง ส่วนคะแนนเฉลี่ยการปรับตัว และความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์สูง ไม่ว่าจะพิจารณาจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชารวมกับผู้ร่วมงาน

๒. บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่าบัณฑิตชาย จากวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บัณฑิตหญิงจากวิทยาลัยครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการสอนและด้านวิชาการสูงกว่าบัณฑิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนสมรรถภาพด้านการแนะแนวปกครองชั้นเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างบัณฑิตหญิงและบัณฑิตชาย สำหรับคะแนนเฉลี่ยการปรับตัว และความรับผิดชอบพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างบัณฑิตหญิงกับบัณฑิตชาย

๓. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์มาก และบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อย มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการสูงกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์น้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านอื่นไม่พบความแตกต่าง สำหรับคะแนนเฉลี่ยการปรับตัว และความรับผิดชอบ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างบัณฑิตที่มีประสบการณ์มากกับบัณฑิตที่มีประสบการณ์น้อย

๔. บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากและบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อย มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุมากมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการสูงกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยครูที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านอื่นไม่พบความแตกต่าง สำหรับคะแนนเฉลี่ยการปรับตัว และความรับผิดชอบ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างบัณฑิตที่มีอายุมากกับบัณฑิตที่มีอายุน้อย

๕. คะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันทางบวกที่ระดับ .๐๐๑ หาค่าทุกคู่

OPINIONS OF THE SUPERIORS AND COLLEAGUES CONCERNING COMPETENCIES,
ADJUSTMENT AND RESPONSIBILITIES OF GRADUATES FROM THE TEACHERS
COLLEGES, TEACHING IN THE ELEMENTARY SCHOOLS IN
BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

PRANORM SUMRITSUWAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1981

The purposes of this research were : (1) to study the opinions of the superiors and colleagues concerning competencies, adjustment, and responsibilities of graduates from the teacher colleges, (2) to study the difference in competencies, adjustment, and responsibilities with respect to sex, experience and age, and (3) to investigate the relationships among competencies, adjustment, and responsibilities.

The data was collected from 62 graduates, 21 male and 41 female, graduated in the academic year 2521 - 2522 B.E., teaching in the elementary schools of the municipality and the Office of the National Primary Education Commissions, and from 124 superiors and 310 colleagues.

A five points rating scale questionnaire, a competency test (in teaching, knowledge, and guidance and classroom administration), an adjustment test, and a responsibility test were used for collecting the data.

The findings were as followed : (1) the means of the competency in guidance and classroom administration, adjustment, and responsibility tests were high, while the total competency mean and the competency in teaching and knowledge were in average level, (2) the total competency scores, and scores in teaching and knowledge competency in female were significantly higher than in male, at .05 level. There were no significant difference between sexes in guidance and classroom administration, adjustment, and responsibilities, (3) the mean of competencies were not difference between the Teacher Colledge graduates who earned different experience. For knowledge competency the higher

experienced graduates had significantly higher score than those lesser experienced at .05 level. There were no difference in adjustment and responsibilities between two groups of different experienced graduates, (4) there were no difference in competencies between two groups of different age, except knowledge competency which had significant difference at .05. There were no difference in adjustment and responsibilities between two age groups, (5) there were positive correlation in competencies, adjustment, and responsibilities at .001 level.